Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 136 (12.790)
13 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
ШАНБА
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

КОМСОМОЛ ЁШЛАР, ОЛДИНГИ САФГА!

Ёшлик — бебаҳо умрнинг баҳори. Кишидаги энг яхши фазилатлар: меҳнатсеварлик, одамларга меҳрибонлик, дўстлик, ўртоқлик, жонажон Коммунистик партияга, севикли Ватанга содиқлик, вафодорлик, қатъий ирода, соф муҳаббатни қадрлаш, билимга, ҳунарга, касб-корга ихлос қўйиш каби фазилатлар шу гўзал чоғда намоён бўлади, энг яхши одатларнинг куртаги ғунчадек очилиб, бутун гўзаллиги билан кўпларни ўзига мафтун этади.

Ёшлик — жўшқин ижодий меҳнат, ўқиш, ўрганиш, тажриба орттириш, партия, Ватан, халқ берган букилмас қанотни ростлаб, инсон камолотининг чўққилари сари буюк парвозларга интилиш, она-Ватан ишончини оқлаш учун астойдил тер тўкиш фаслидир. Ёшлик — ғайрати, шижоати, жасурлиги, дадил орзулари, юракнинг ҳамиша ёниб туриши, Ватанни улуғлайдиган қайноқ меҳнатда ҳормас-толмаслиги билан гўзал. Ёшлик — большевикларнинг кекса авлоди бошлаган революцион ишни муносиб давом эттириш, ота-оналаримиз тутган байроқни пок сақлаб, баланд кўтариб бориши билан мазмунлидир. Совет ёшлари, оташин комсомол-ёшларимиз кекса гвардия бошлаган нурли йўлдан олға бормоқдалар, коммунизмни ўз қўллари, ақл-заковатлари билан қурмоқдалар, улуғ раҳнамо — партия режаларини, Ленин васиятларини ўйлаганимиздан ҳам зиёдроқ амалга оширмоқдалар.

Шу тарихий дамларда коммунизмнинг нурли, муҳташам қасрини қураётган ёшлар сафида бўлиш нақадар буюк бахт! Социализм, коммунизм тантанаси учун умумхалқ курашининг тарихида комсомол, совет ёшлари очган олтин саҳифалар оз эмас.

Партиямиз химия саноатини жадал ривожлантириш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг энг муҳим шарти деб тантанали суратда эълон қилган шу дамларда, мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун кураш байроғи кундан-кунга тобора балbackдроқ кўтарилаётган шу дақиқаларда комсомол, совет ёшлари янги-янги қаҳрамонлик саҳифаларини очмоқдалар, нималарга қодир эканликларини амалда кўрсатмоқдалар.

Узбекистон комсомол-ёшлари улкан химияни ривожлантиришнинг зарбдор фронтида, мардлар майдони — пахта далаларида, ғаллазорларда, бепоён яйловларда, чорвачилик фермаларида, Мирзачўл, Қарши даштларида, Марказий Фарғонанинг бугун боғ-бўстонга айланаётган ерларида фидокорона меҳнат қилиб, Ватанимиз шон-шуҳратини ошириш учун ёшлик ғайратини КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажаришга бағишламоқдалар.

Ёшликнинг жўшқин ғайрати шу кеча-кундузи Чирчиқ химия комбинати, Бекобод цемент заводи, Фарғона азот ўғитлари заводи цехларида, «Совой» совхози, Хоразм область пахта далаларида, Бухоро буғдойзорларида, Қарши чўлларида яққол сезилиб турибди. Қалби оташ ёшларимиз деҳқонларимизга кўпроқ ер витамини — минерал ўғитларни етказиб бериш учун жонбозлик билан меҳнат қилмоқдалар. Биргина «Совой» совхози пахта далаларида 500 дан ортиқ комсомол, уларнинг меҳнатсевар тенгқурлари жавлон урмоқда. Андижонлик ёшлар, уларнинг гули, уларнинг пешқадами қўрғонтепалик комсомол-ёшлар табиат инжиқликларига қарши курашда зўр сабот ва матонат кўрсатмоқдалар.

Бухоролик ёшлар ғалла ўрим-йиғимини зарбдор фронт деб катта майдонга отланишди. Бухоро ғаллакорлари бу йил 2 миллион 500 минг пуд, яъни бултургидан икки баравар кўпроқ дон етиштиришга сўз беришган. Улар қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, республика комсомол-ёшларига ёзган мактубидаги сўзларни дилга жо қилиб, мардона ишламоқдалар.

Хоразм воҳасидаги комсомол-ёшлар пахта ишқида юрагимиз ҳамиша ёнмоғи керак деб мўл ҳосилнинг тақдири ҳал қилинаётган

шу кеча-кундузда меҳнатда ҳаммага ибрат кўрсатмоқдалар. Янгиариқ бошқармасидаги «Узбекистон» колхозида гвардиячи-пахтакор Искандар Юсупов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг азаматлари гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғладилар.

Жонажон Узбекистонимиз бу йил мамлакатга камида 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин», 35 миллион 200 минг пуд дон, ҳар қачонгидан кўпроқ пилла, гўшт, ёғ, жун, мева-чева ва бошқа маҳсулотлар етказиб берамиз деган. Ҳозир бутун ўзбек халқи жонажон республикамиз ва Узбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун шонли меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти.

Чарчаш нималигини билмас ёшларимиз — ёш ишчилар, қишлоқлардаги ёш пахтакорлар, ёш чўпонлар, ёш интеллигентларимиз ҳам шонли тўй шарафига меҳнат вахтасида туриб, астойдил тер тўкмоқдалар.

Ҳар бир соат, ҳар бир дақиқа ғаниматдир. Кишининг умри ўтган вақт билан эмас, у қилган эзгу ишлар билан ўлчанади. Комсомол-ёшлар, нималарга қодирлигингизни, юрагингиз Ватан, партия ишқи билан, халқимиз меҳр-муҳаббати билан тўлиб-тошганлигини меҳнатда, меҳнат фронтида кўрсатингиз!

Ҳозир қишлоқ ёшлари, айниқса масъулиятли дамларда турибдилар. Июнь ойининг қизғин кунлари бошланди. Ғўзанинг бошида парвона бўлиб туриш, уни вақтида ўғитга тўйдириш, чанқатиб қўймасдан сувга қондириш керак. Шу билан бирга ғўза парваришига сира халал етказмаган ҳолда олтин бошоқларни вақтида йиғиштириб олишимиз, гектаридан юз центнердан деган жанговар шиорни амалга оширишимиз, ваъдага вафо қилишимиз керак. Бунинг учун комсомол ташкилотлари алоҳида ташаббус кўрсатишлари, ёшларнинг ғайратини оширишлари, ёшлар ўртасида социалистик мусобақа байроғини баланд кўтаришлари, Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XIII пленуми қарорларини бажариш учун курашда комсомол-ёшларнинг ҳам фаолиятини кучайтиришлари керак.

Мана шу қизғин, долзарб дамларда «Комсомол прожекторлари» ҳамма ерда ёрқинроқ порласин. Комсомол-ёшлар корхоналарда, пахта майдонларида, ғаллазорларда, яйловларда кўз-қулоқ бўлиб турсинлар. Ишимизда озгина бўлса ҳам нуқсонга, камчиликка йўл қўйилмасин!

Ғўзани яхши парвариш қилиш, ғаллани сира нес-нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун курашда ҳар бир комсомол-ёш, механизатор, комбайнчи чинакам байроқдор бўлсин. Шундай меҳнат қилайликки, ишимизни, фидокорона меҳнатимизни кўрган халқимиз қойил қолсин.

Инсон меҳнати, иши билан гўзал. Ёшлик ғайрати, шижоати билан гўзал. Меҳнатимиз билан Ватанимизни тобора улуғлайлик! Республикамиз комсомол-ёшлари, Узбекистоннинг 40 йиллик тўйига ҳар биримиз муносиб тўёна билан борайлик. Оташин ёшликнинг қудратини коммунистик маъмурчилик учун курашда кўрсатайлик!

«БУЗҒУНЧИЛАРГА ҚАРШИ, КОММУНИСТИК ҲАРАКАТНИНГ БИРЛИГИ УЧУН»

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти «Бузғунчиларга қарши, коммунистик ҳаракатнинг бирлиги учун» номли брошюрани босиб чиқарди. Бу брошюра КПСС Марказий Комитетининг журнали «Партийная жизнь»нинг 1964 йил 11-сонида босилган редакцион мақоладан иборат.

Брошюра кўп нусхада нашр этилди. (ТАСС).

Ҳурмат тахтаси

ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИ РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР:

Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармаси (район ижроия комитетининг раиси **С. Жўраев**, бошқарма бошлиғи **С. Исломхўжаев**, партия комитетининг секретари **Д. Қурбонов**, комсомол комитетининг секретари **Ж. Қиличев**, пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **Р. Яхшиев** ўртоқлар).

Хўжаобод ишлаб чиқариш бошқармаси (район ижроия комитетининг раиси **Т. Орзибоева**, бошқарма бошлиғи **К. Султонов**, партия комитетининг секретари **С. Йўлчиев**, комсомол комитетининг секретари **Б. Холмуҳамедов**, пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **С. Мирзааҳмедов** ўртоқлар).

Амударё ишлаб чиқариш бошқармаси (район ижроия комитетининг раиси **Ю. Файзуллаев**, бошқарма бошлиғи **Р. Жапақов**, партия комитетининг секретари **Ю. Мадаминов**, комсомол комитетининг секретари **И. Исмоилов**, пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **А. Аҳметов** ўртоқлар).

Фориш ишлаб чиқариш бошқармаси (район ижроия комитетининг раиси **Х. Каримов**, бошқарма бошлиғи **У. Султонов**, партия комитетининг секретари **С. Ёсимов**, комсомол комитетининг секретари **Э. Қазақов**, пиллачилик бошқармасининг бошлиғи **Х. Жўраев** ўртоқлар).

ҒЎЗА ГУЛЛАДИ

ТЕРМИЗ. («СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРИДАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ ОЛИНДИ). ШЎРЧИ ВА ТЕРМИЗ БОШҚАРМАЛАРИДАГИ АЙРИМ ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ ИЛҒОР БРИГАДАЛАРИДА ҒЎЗА ГУЛГА КИРДИ. ШЎРЧИДАГИ «МЕҲНАТ-РОҲАТ» КОЛХОЗИДА 500 ГЕКТАРДАН ОШИҚ МАЙДОНДА ҒЎЗА ГУЛ КЎРСАТДИ. ПАНЖИ РАҲИМОВ, ЗАЙНАБ РАСУЛОВА, ПОЁН РАСУЛОВ ЎРТОҚЛАР БОШЛИҚ БРИГАДАЛАРНИНГ ДАЛАЛАРИДАГИ ҒЎЗАЛАР ЭСА ЕППАСИГА ГУЛЛАДИ. БУ ПЕШҚАДАМ БРИГАДАЛАРДА ЎСИМЛИК ҲОЗИРГАЧА УЧ МАРТА КОМПЛЕКС ПАРВАРИШ ҚИЛИНИБ, МИНЕРАЛ ВА МАҲАЛЛИЙ ЎҒИТЛАР АРАЛАШМАСИ БИЛАН ОЗИҚЛАНТИРИЛДИ.

ШУНИНГДЕК, ТЕРМИЗ БОШҚАРМАСИДАГИ «ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» ВА «НАМУНА» КОЛХОЗЛАРИНИНГ ЖАВЛИ МАМАНАЗАРОВ, ҚОДИР МИРЗАЕВ ЎРТОҚЛАР БОШЛИҚ БРИГАДАЛАРИДАГИ ЯХШИ ПАРВАРИШ ҚИЛИНАЁТГАН БЎЛИҚ ВА СЕР АВЖ ҒЎЗАЛАР ҲАМ ГУЛЛАЙ БОШЛАДИ.

СУРХОНДАРЁЛИК ПАХТАКОРЛАР ХОРАЗМЛИК ИСКАНДАР ЮСУПОВНИНГ ЧАҚИРИҒИГА ЖАВОБАН РЕСПУБЛИКАМИЗ ЮБИЛЕЙИНИ МУНОСИБ НИШОНЛАШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР. УЛАР ШУ КУНЛАРДА ШОНАНИ ГУЛГА, ГУЛНИ КЎСАККА АЙЛАНТИРИШ УЧУН МАРДОНАВОР МЕҲНАТ ҚИЛЯПТИЛАР.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

УЧРАШУВ

11 июнда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Вальтер Ульбрихт билан учрашди.

Учрашув вақтида Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги дўстона ва қардошлик муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини, шунингдек ҳар иккала томонни қизиқтирувчи кўпгина халқаро масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди.

Суҳбат самимият ва дўстлик вазиятида ўтди ҳамда муҳокама қилинган ҳамма масалаларда томонларнинг позициялари тамомила бир хил эканлигини тасдиқлади.

Суҳбатда Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ва бошқалар иштирок этди.

Немислар томонидан суҳбатда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, Давлат кенгашининг аъзоси Вилли Штоф, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг секретари Эрих Хонеккер, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Госплан раиси доктор Эрих Апель, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат Марказий Комитет секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг аъзоси доктор Гюнтер Миттаг ва бошқалар қатнашди.

ҚАРДОШЛИК САЛОМИ

МОСКВА, 11 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Австралия Компартияси XX съездига мурожаатида бундай дейилади: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети қардош Австралия Коммунистик партиясининг XX съезди делегатларини ва бу партиянинг барча аъзоларини қизғин табриклайди. КПСС Марказий Комитетининг табригида айтиладики, Австралия Коммунистик партияси Австралия ишчилар ҳаракатининг энг яхши традицияларини муносиб суратда ифода этмоқда. Австралия коммунистлари ишчиларнинг, меҳнаткаш фермерларнинг, илғор интеллигенциянинг, мамлакатдаги ҳамма прогрессив кучларнинг халқ демократик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва кенгайтириш учун, туб жой аҳолига тўла ҳуқуқлар бериш учун, иқтисодий ва социал тараққиёт ҳамда Австралиянинг ҳақиқий мустақиллиги учун курашаётган барча прогрессив кучларнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Чинакам марксчи-ленинчилар партияси бўлмиш Австралия Компартияси, деб таъкидланади табрикда, догматизм ва миллатчиликни, шунингдек ревизионизмни рад этиб, Маркс-Ленин революцион таълимотининг поклиги учун сабот-матонат билан курашмоқда. Совет Иттифоқининг коммунистлари партияларимизни бир-бири билан боғловчи қардошларча дўстлик ва бирдамлик традицион муносабатларини ғоят қадрлайдилар.

СЕССИЯ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

МОСКВА. 11 июнда Катта Кремль саройида олтинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини тамомлади. (ТАСС).

ЧЎЛ ЙИГИТЛАРИ

ИСКАНДАР ЮСУПОВ ИЗДОШЛАРИ

Катта тол қуюқ соя ташлаб турган шинамгина шийпон. Тушки дам олиш пайти. Анорбой қўлида газета, гоҳ суратга, гоҳо «Меҳнатда жасорат кўрсатинг» сарлавҳали мақолага кўз ташлаб турибди.

— Қани, йигитлар, яқинроқ келинглар. Бизлар ўқиб, мағзини чақадиган гап чиқибди...

Бригаданинг 12 баҳодири Хоразм область, Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Узбекистон» колхозининг бригада бошлиғи Искандар Юсуповнинг «Совет Узбекистони» газетасида босилган, пахтакорни янги зафарга чорлайдиган мақоласини зўр эътибор билан эшитди. Анорбой Алимов мақоланинг айрим жойларига келганда товушини баландлатади: «Одамнинг, кадрларнинг қўлидан келмайдиган иш йўқ. Виждони пок одам, аввало, қўрққанидан ёки сабаби тирикчилик деб меҳнат қилмайди. Юракдан, жон куйдириб ишлайди. Юраги пахта деб ёнади. Бир ишни охирига етказмагунча, маромида, оби тобида қилмагунча тиниб тинчимайди».

Гулистон бошқармасидаги «Москва» колхозининг ўртоқ Анорбой Алимов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари уста пахтакор Искандар Юсуповнинг мақоласида илгари сурилган фикрларни таҳлил қилиб, пахта даласини мардлар майдонига, қаҳрамонлик, шон-шуҳрат майдонига айлантирамиз, деб аҳд қилдилар. Уларнинг юраги ана шу хоразмлик пахтакор юраги билан бирга урар эди шу топда.

Механизатор Анорбой Алимов бу йил колхозда биринчи бўлиб комплекс механизациялашган бригада ташкил этишнинг ташаббускори бўлди. 100 гектар майдонга ўзи 60х60 сантиметр схемасида уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялка билан чигит экди. Бригададаги 12 кишининг ҳар бири 25 тоннадан пахта етиштириш ва маҳсулот таннархини кескин камайтириш учун курашмоқда.

Бригада азаматлари гектаридан 30 центнер ҳосил олиш учун курашни қизитиб юбордилар. Анорбойнинг шогирди Убайдулла Умаров қатор ораларини узунасига культивация қилади. Бригадир эса фақат кўндалангига культивация ўтказиб, экинни озиқлантиради. Эргаш Холбоев, Набижон Мақсудов, Тўйчи Мадумаровлар ғўзаларга сув таратяпти. Қолган аъзолар ҳам жон куйдириб меҳнат қилишяпти.

Яқинда биз Анорбой Алимов бригадасида бўлдик. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш, мўл ва арзон пахта етиштириш учун жон куйдириб ишлаётган Мирзачўл йигитларининг руҳи баланд, улар бўлиқ ғўза ўстиришяпти.

В. ШОДМОНОВ.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

Қашқадарё область Шаҳрисабз ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақани қизғин давом эттириб, пилла териш ва давлатга топшириш планини муддатидан илгари 100,1 процент адо этдилар. Давлат омборларига 500,5 тонна сифатли пилла жўнатилди.

Ипак қуртларини жадал усулда боққан бошқарма меҳнат аҳли ҳар қутидан 58 килограммдан пилла етиштирди. Энгельс номли, «Партия XIX съезди», Ленин номли, «Правда», Куйбишев номли, «Қизил Шарқ», «Ленинград», Улуғбек номли, Карл Маркс номли, Свердлов номли, Калинин номли, «Партия XX съезди» колхозлари ҳамда «Китоб» совхози пилла топшириш планини 110-125 процент бажардилар.

Шаҳрисабзликлар пландан ташқари давлатга яна 200 центнер пилла топшириш мажбуриятини олдилар.

ЧИРОҚЛАР СЎНМАЙДИ

УРГАНЧ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Кечаси Урганч — Гурлан йўлидан бораётганимизда Ленин номли колхоз далаларида олов ёқиб юрган кишиларни учратдик.

— Йигитлар, нима қиляпсизлар? — сўрадик.

— Ҳашаротни йўқотяпмиз, — деди улардан бири. Анча гектар ердаги ғўзага карадрина тушибди, кўпайиб кетмасин деб ёрдамга чиқдик.

Уларнинг ишини кузатиб турдик. Ҳар жой-ҳар жойда олов ловуллайди. Қоронғида қандайдир капалаклар учиб келиб, ўзини ўтга уради. Айтишларича, ана шу капалаклардан карадрина урчир экан.

Айниқса комсомол аъзоси Мадраҳим Жабборов ўз ишидан мамнун кўринади. У тилсиз душман билан олишиб, карадринанинг тарқалишига йўл қўймаяпти. Биз ўша кечаси Матқурбон Жумамуродов, Нурмат Матжонов, Эшиммат Ўразматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам бўлдик. Олов ёқиб, ҳашаротни қираётган кишиларни кўрдик. Улар кундузи далада ишлаб, кечаси карадринани қиряптилар.

Колхозда ғўза зараркунандаларига қарши курашга ҳамма отланган. Иккита ОДН уч сменада ишлаётир. Ғўза зараркунандаларига ОДН билан дори сепишда механизаторлардан Йўлдош Курязов ҳамда Шомурод Ҳасанов ўртоқлар жонбозлик кўрсатишяпти. Шунингдек, колхозда ҳашаротга қарши курашда СУЗ аппаратларидан яхши фойдаланилмоқда. Натижада ҳашарот тез йўқотилмоқда, унинг тарқалишига йўл қўйилмаётир.

Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги ана шу колхоз аъзолари бу йил 785 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштиришга аҳд қилган. Далаларда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш учун шу кеча-кундузда барча агротехника тадбирлари оғишмай амалга оширилмоқда.

Хоразм областининг бошқа хўжаликларида ҳам ҳашаротга қарши кескин кураш олиб борилаётир. Пахтакорлар ҳосил душмани — карадринани тунлари олов ёқиб қириб ташламоқдалар.

С. ИБРОҲИМОВ.

МОСКВАДА СОВЕТ — ГЕРМАН ДЎСТЛИГИ МИТИНГИ

12 июнда Москвада Кремлдаги Съездлар саройида совет — герман дўстлиги митинги бўлди.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Вальтер Ульбрихт, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин ўртоқлар, Германия Демократик Республикасининг атоқли партия ва давлат арбоблари президиумга чиққанларида ҳамма уларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олди.

Митингни КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егоричев очди.

Митингда Москвадаги электр лампа заводининг слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. М. Малинкин, СССР Медицина Фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ленин мукофоти лауреати, СССР Олий Советининг депутати Б. В. Петровский, Москва давлат университетининг студенти Марина Ефимова нутқ сўзладилар.

Митингнинг ҳамма қатнашчилари самимий кутиб олган Н. С. Хрушчев ва Вальтер Ульбрихт ўртоқлар катта нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

(Митинг ҳақидаги батафсил ҳисобот «Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сонида босилади).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. ХЎЖАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН СОВХОЗЛАР, КОНСЕРВА ВА ВИНОЧИЛИК САНОАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ — ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Аъзам Хўжаев Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати ишлаб чиқариш Давлат комитетининг раиси — Ўзбекистон ССР министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил, 12 июнь.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

КАТТАҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Самарқанд область Каттақўрғон ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари давлатга 284 тонна пилла топшириб, планни ошириб бажардилар. «Ленинизм», Крупская номли, Тельман номли, Ленин номли, Энгельс номли колхозларнинг аъзолари, айниқса, кўп пилла етиштирдилар. «Ленинизм» колхози давлатга 40 тонна пилла сотди.

Бошқарма колхоз ва совхозлари давлатга яна 10 тонна пилла топшириш мажбуриятини олдилар. Пландан ташқари пилла топшириш қизғин давом этмоқда.

Жиззах ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ударник» совхози республикамизнинг энг йирик ғаллакор хўжаликларидан бири. Бу йил совхозда 40 минг гектардан ортиқ — ўтган йилдагига нисбатан 10 минг гектар кўп ерда ғалладан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир ғаллакорлар ҳосил ўрим-йиғимини қизғин бошлаб юбордилар. Далада 40 дан ортиқ комбайн ишлаяпти. Ғаллакорлар барча ҳосилни 25 иш кунида ўриб-йиғиб олиш ва Ватанга 320 минг центнер дон топшириш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун курашмоқдалар. Суратда: (чапда) арпа ўриш пайти, (ўнгда) бригадир Қўчқор Йўлдошев ва 6-бўлим бошқарувчиси Неъмат Ражабов ўртоқлар бўлим даласида.

А. Горокрик фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Республикамиз деҳқонлари ғалладан мўл ҳосил етиштирдилар ⊙ 115 миллион пуд дон етиштириш ва давлатга 35-40 миллион пуд дон сотиш учун курашнинг ҳал қилувчи даври бошланди ⊙ Ватан омборига дастлабки бир неча юз минг пуд дон тўкилди.

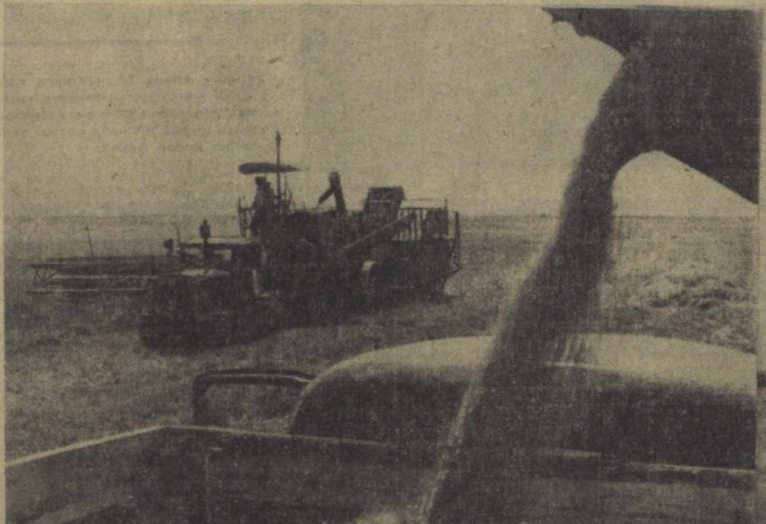

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Тошкентда қурилишлар ва бинокорлик материаллари саноати корхоналари партия ташкилотлари секретарларининг республика семинари уч кун давом этди. Бу семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уюштирди.

Семинар қатнашчилари партиявий-ташкилотчилик ва идеология иши тажрибаларини айирбошладилар. Тошкентдаги 3-қурилиш тресги партия комитетининг фаолияти семинар қатнашчиларининг эътиборини жалб этди. Бу ерда партия йиғилишлари олдидан пухта тайёргарлик кўрилмоқда, ишлаб чиқариш, тарбия ва турмушга тааллуқли энг муҳим масалалар коммунистларнинг муҳокамасига қўйилмоқда. Йиғилишларда конкрет, амалий қарорлар қабул қилинмоқда. Бу қарорларнинг бажарилиши устидан қаттиқ контроль ўрнатилди. Тошкентдаги 159-қурилиш тресги партия комитетининг партия сафига қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш соҳасидаги ишларидан кўп ўрнак олиш мумкин.

Фарғонадаги 8-қурилиш трестининг партия комитети коммунистик меҳнат ҳаракатига бошчилик қилиб, қурилишлардаги илғорлар сонини анча кўпайтиришга муваффақ бўлди. Тошкентдаги 153-қурилиш трестининг партия комитети ҳузурида ташкил этилган сиёсий маориф штатсиз кабинети пропагандистларга ва марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганувчиларга ёрдам беришнинг хилма-хил формаларидан фойдаланмоқда.

Семинарда цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг иш тажрибалари, маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини контроль қилувчи комиссияларга, партия-давлат контролига кўмакчи группалар ва постларга раҳбарлик қилиш тажрибалари ҳам умумлаштирилди.

Махсус машғулотлар Тошкентдаги йирик панелли уйсозлик комбинатининг иши билан, Чилонзорда қурилиш ишларининг ташкил этилиши билан танишиб чиқишга бағишланди.

Семинарнинг якунловчи машғулотларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. В. Мартинов, СССР Ўрта Осиё иқтисодий райони қурилиш бўйича давлат ишлаб чиқариш комитетининг раиси В. М. Гушчин нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАР

ҒАРБИЙ Қизилқумнинг иккинчи Султонуиздоғ участкасида Ўзбекистон гидрогеология трестининг старший пармалаш мастери Р. Рамазонов учинчи қудуқни пармалашга киришди. Бундан олдинги ствол сув қатламига етди.

Ишлар оғир шароитда олиб борилмоқда — ўтиб бўлмайдиган қум саҳролари ер ости бойликларини қидирувчи азаматларни бутун дунёдан ажратиб қўйган. Зарур бўлган ҳамма нарса — озиқ-овқат, ёнилғи, запас қисмлар, сув, шу жумладан пармалаш установкаси учун зарур техника суви ҳам геологларнинг чодирлардан иборат шаҳарчага вертолётларда етказиб берилмоқда.

— Бошқа илож йўқ,— дейди Ўзбекистон гидрогеология трестининг бош инженери Г. Куликов.— Шахсан ўзим вертолётга тушиб, бутун атроф-теваракни текшириб чиқдим. Ҳамма ерда автомобиллар ўтолмайдиган кўчма қумларни кўрдим.

— Пармалаш установкаси қандай қилиб етказиб берилди?

— Отряд бошлиғи Михаил Климов кучли тракторда бир амаллаб у ерга ёриб ўтишга муваффақ бўлди, — дейди бош инженер. — Ер ости бойликларини қидирувчиларнинг ҳозир пармалаш установкаси турган жойгача босиб ўтган йўли жасорат йўли бўлди. Кўчма қумлар довюраклар отрядининг йўлини неча марта тўсиб қўйди. Бундай пайтларда гусеницалар тагига ёғоч матлар қўйишга тўғри келди, гигант шатак машина уларга ёрдамга келди.

Ҳозирги вақтда Қизилқумни забт этувчи азаматлар ишлаётган жойга яқинда чорвадорларнинг келиши мумкин бўлади. Чўл бағридан тортиб олинган янги районлар инсонга хизмат қилдирилади.

А. ЕРШОВ,
ЎзТАГ мухбири.

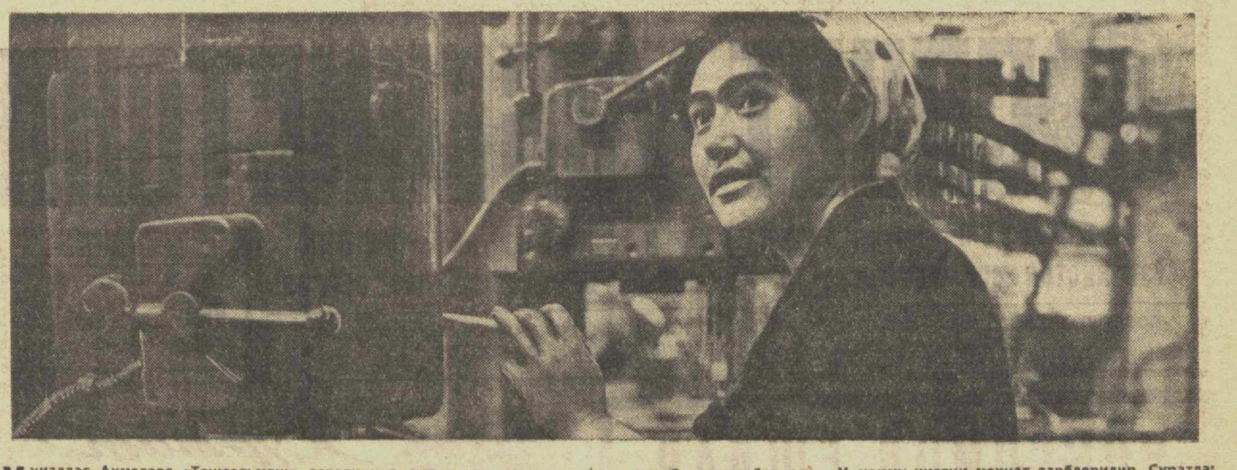

Муқаддас Аҳмедова «Ташсельмаш» заводининг энг яхши пармаловчиларидан бири ҳисобланади. У коммунистик меҳнат зарбдоридир. Суратда: Муқаддас Аҳмедова иш устида.

А. Палехов фотоси.

Халқ бойлиги

(КОРХОНА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИДАН)

Илғорлар тажрибаси халқ бойлигидир. Коммунистик қурилишнинг ҳар бир соҳасида ҳам илғор тажрибага таянмай туриб, муваффақиятга эришиш қийин. Чунки коммунизм қурилиши ижодий ташаббускорликни ошириш, илғор иш усулларини кенг жорий қилиш асосида меҳнат унумдорлигини муттасил ошириб боришни тақозо қилади. Фарғона тўқимачилик комбинати партия комитети ҳам буни кўзда тутиб, илғорлар тажрибасини актив пропаганда қилишга алоҳида эътибор беряпти.

Партия ташкилотининг ташаббуси билан цех ва участкаларда тузилган илғор тажриба мактаблари бу соҳада ибратли ишларни амалга оширяпти. Илғор тажриба мактаблари коллективда юзага келган ҳар бир яхши ташаббусни, илғор тажрибани барчага ёйишда пропаганданинг турли форма ва методларидан фойдаланаётирлар. Цехларда чиқадиган барча деворий газета, «Жанговар варақа» ҳамда плакатлар илғор иш методларини ҳозир жавоблик билан ёритмоқда. Сиёсий маориф шохобчалари машғулотларида ва агитаторларнинг суҳбатларида ҳам ибратли тажрибаларни актив ёйишга алоҳида эътибор берилади.

Агар илғор тажриба оғиздагина кўкларга кўтарилиб, ишлаб чиқаришга амалда жорий қилинмаса, унинг натижалари кўзга кўринарли бўлмаса, бундай пропаганданинг қанақа нафи тегади? Комбинат коммунистлари буни яхши тушунадилар. Шунинг учун ҳам ҳар бир яхши ташаббусни пропаганда қилишда амалда қўлланишда самара бериши учун курашадилар. Коллективимизда н о в а т о р л а р, ижодкор кишилар сафи йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Масалан, бизда Татьяна Зайцева деган аёл ишлайди. У бундан 17 йил муқаддам бизга келганида жиккаккина, ҳали тажрибаси йўқ қизалоқ эди. У, комбинат ҳузуридаги ҳунар мактабида ихлос билан билим олди, тажрибали ишчилардан кўп нарсани ўрганди. Қарабсизки, мана энди Татьяна комбинатимизнинг илғор тўқувчиларидан бири бўлиб қолди. Зайцева меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги-янги йўлларини қидирди. Қидирсанг — топасан, деганларидек, изловчи аёл катта ташаббус кўтариб чиқди. Чунончи, у ишлайдиган тўқув цехида ҳар бир тўқувчи 24 станокни бошқарар эди. Наҳотки, бундан ҳам кўпроқ станокни бошқариш мумкин эмас? — ўйланиб қолди Татьяна. Новатор тўқувчи ўз тажрибасига асосланиб, тез орада станокларни назорат қилиш маршрутини янгидан тузиб чиқди. Бу эса бир дастгоҳдан иккинчисига ўтиб, узилган ипни улашга кетадиган вақтни қарийб 1,5 секунд камайтиришга имкон берди. Томатома кўл бўлганидек, секундлар тўпланиб минутларни ташкил этди. Ана шу тежалган вақт ҳисобига моҳир тўқувчи яна 12 станокни бошқаришга ўтди.

Комбинат партия комитети новатор тўқувчининг бу ибратли тажрибасидан бутун коллектив аъзоларини баҳраманд қилиш ниятида Зайцеванинг иш усулини кенг ёйиш ва ишлаб чиқаришга тезроқ жорий қилиш юзасидан амалий тадбирлар белгилади. Орадан кўп ўтмай, Зайцеванинг издошлари анча кўпайиб қолди. Оқибатда тўқув цехида меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ошди. Чунончи, бу цехда ишлаб чиқариш планлари 105-110 процентга етказиб бажариляпти. Новатор тўқувчининг ўзи эса ҳозир шу йилнинг ноябрь ойи ҳисобидан ишламоқда.

Валентина Суворовани комбинатда ҳамма танийди. У ўзининг ишбилармонлиги, техникага ихлосмандлиги ҳамда янгиликка интилиши билан шуҳрат қозонган. Валентина ҳам дугонаси Зайцевага ўхшаб ҳар бир минутдан самарали фойдаланишда ташаббус кўрсатди. Валентина йигирув процессларини бажаришга кетадиган вақтни қарийб 10 процентга камайтирди ва шу туфайли планга қўшимча равишда 12 тонна маҳсулот тайёрлаб берди. Комбинат партия комитети ҳамда цех бошланғич партия ташкилоти илғор йигирувчининг иш усулини кенг ёйишга бош қўшдилар. Суворованинг тажрибаси асосида ишлаётган йигирувчиларнинг смена нормалари 101,7 процентдан 105,9 процентгача ошди.

Новаторлар илғор иш усулларини актив пропаганда қилиш ҳамда ишлаб чиқаришга дадил жорий қилиш натижасида ип ўраш цехида ҳам меҳнат унумдорлиги анча ортди, маҳсулот сифати яхшиланди. Комбинатимиз коллективи фақат ўзимиздаги яхши ташаббусларни қўлланибгина қолмай, мамлакатимизнинг бошқа тўқимачилик корхоналаридаги илғор тажрибаларни ҳам изчиллик билан ўрганяпти. Масалан «Текстильная промышленность» журналида «Йигирув машиналарининг приборларини момиқ тозаловчилар ёрдамида тозалаш» сарлавҳали мақола босилган эди. Корхонамиз рационализатор ва ихтирочилари бу метод билан астойдил қизиқиб қолдилар ва тез орада уни ўзимизда қўлланишга эришдилар. Бу билан йигирув цехида меҳнат унумдорлигини анча оширишдан ташқари, меҳнат шароитлари сезиларли даражада яхшиланди. Шунингдек, бригадаларда тозаловчи ишчилар сонини 4 кишига камайтириш имконини берди. Бундан ташқари, илғор иш усулини қўлланиш туфайли корхона йилига 2880 сўм маблағ иқтисод қилади.

Оддий ишчидан тортиб, то инженер-техник ходимларгача ташаббус билан ишлайдиган корхоналардагина ижобий янгиликлар вужудга келади. Кишиларнинг ташаббускорлигини ошириш, уларни қўллаб-қувватлаш эса партия ташкилотининг жонажон ишидир. Буни яхши тушунган коммунистларимиз ва барча бошланғич партия ташкилотлари коллективнинг ҳар бир аъзосини виждонан ишлаш, ўз вазифасига нисбатан ижодий муносабатда бўлиш руҳида тарбияламоқдалар. Сиёсий тўгаракларнинг тингловчилари, коммунистик меҳнат зарбдорлари, барча инженер-техник ходимлар, корхонамизнинг барча ишчилари халқ бойлиги — илғор тажрибаларни кенг қўлланиш асосида тобора кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва шу тариқа коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Комбинат партия ташкилотлари эса уларнинг бу ватанпарварлик фаолиятига раҳбарлик қилмоқда.

Н. КОСТЕНКО,
Фарғона тўқимачилик комбинати партия комитети секретарининг ўринбосари.

ПЕЧЛАРНИ ТЎХТАТМАЙ ТУРИБ...

— Сульфат кислотаси цехида янги печь ишга тушириладиган бўлиб қолди, — дейди завод бошлиғи В. Базилев,— бу ишни бажариш учун лойиҳада 5 кун муҳлат берилган. Шу муддат ичида бошқа печлар тўхтатилиб, коллектор қувурлари совутилиши керак. Лекин азаматларимиз бу ишни печларни тўхтатмай, 16 соатдаёқ бажаришди. Ҳа, буни чинакам қаҳрамонлик деса бўлади. Чунки, 5 кунга мўлжалланган ишни 16 соатда бажариш ҳазилакам иш эмас.

Воқеа бундай бўлган эди: ана шу катта ишга киришишдан олдин қурувчилар завод директори кабинетига тўпланишди. Директор Владимир Дмитриевич Базилев бир нуқтага тикилганича алланималарни ўйлаб ўтирарди. Эҳтимол, у печларни тўхтатиш оқибатида корхона кўрадиган зарар тўғрисида ўйлаётгандир. Балки қанчадан-қанча кашфиётларнинг автори бўлган новатор-раҳбар бу сафар ҳам бирор янгилик билан коллектив аъзоларини хурсанд қилмоқчидир.

— Эртадан бошлаб печларни тўхтатсак дейман. — Кутилмаганда директорнинг ўртага ташлаган бу таклифи хонадагиларни ўйлантириб қўйди. Дафъатан бу таклифни қувватловчи ҳам, рад қилувчи ҳам бўлмади. Чунки печларни 5 кун тўхтатиб қўйиш деган сўз, неча ўн минг тонна минерал ўғитни кам тайёрлаш деган сўз эди. Иккинчидан, печларни тўхтатмасликнинг ҳам иложи йўқдай кўринарди. Чунки сульфат кислотаси цехидаги ҳамма печлар бевосита бир-бири билан боғланган бўлиб, янги печни ишга тушириш ёки улардан биронтасини ремонт қилиш зарур бўлиб қолганда, ҳамма печларни тўхтатиб, уларни совутиш керак. Дарҳақиқат 1200 даража иссиқликда ишлайдиган печь атрофида бирор операцияни бажариш ҳам осон эмас.

Химиклар маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилга нисбатан бир ярим ҳисса кўпайтирамиз, деб учинчи печь ёнига яна бир печь қурдилар. Янги печни ҳаракатдаги коллектор қувурлари билан улаш керак. Мана бир неча кун бўлдики, бу ишга ҳамон қўл урилгани йўқ. Чунки кимёгарлар ўғит ишлаб чиқаришнинг камайиб кетишини, аниқроғи фурсатни қизғанишяпти.

Наҳотки, печларни тўхтатмасдан бу ишни амалга ошириб бўлмаса! Корхона мутахассислари, рационализатор ва ихтирочилар олдида мана шу савол кўндаланг турарди. Йиғилишга республикада хизмат кўрсатган ихтирочи Иван Георгиевич Перов ҳам таклиф қилинган. Бошини икки кафти орасига олиб, чуқур хаёлга чўмган бу ижодкор инженер директорнинг таклифидан сўнг аста ўрнидан турди-да:

— Очиғини айтсам, — деди у жиддий оҳангда, — печларни тўхтатиш бизга нақадар қимматга тушишини ҳаммамиз билиб турибмиз: Кеча Владимир Дмитриевич билан бир масала тўғрисида суҳбатлашган эдим. Шу таклифни бир кўриб чиқсак дейман.

Ўртоқ Базилев худди шу сўзни кутиб тургандай синовчан кўзлари билан ўтирганларга маъноли қараркан, Перовга мурожаат қилиб деди:

— Давом этинг, ўртоқ Иван Георгиевич, биз шунинг учун ҳам бу ерга тўпландик.

— Мен баъзи ҳисобларни қилиб кўрдим, — сўзида давом этди Перов, — менимча, ҳамма печларни эмас, ҳароратни пасайтирсак. Газ системалари қисқа муддатга тўхтатилса ҳам бўлади. Шунда иссиқлик 300 даражага тушар экан. Катта диаметрдаги қувурларни улашда кўчма транспортердан фойдалансак дейман.

— Бу жуда ажойиб фикр,— деди корхона директори ўрнида туриб, — биз бу таклифни дарҳол синаб кўришимиз керак.

Мана, қурилиш майдони. Олтингугурт печлари гувиллаб ишламоқда. Қурувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар тайёргарлик ишларини жадал олиб бормоқдалар. Корхонанинг ҳамма раҳбарлари ҳам шу ерда. Бош инженер Ашурбоев, механик Орлов ва бошқа мутахассислар гоҳ башня бўлимида, гоҳ қудратли барабанлар ёнида пайдо бўлар, тайёргарлик ишларининг қандай бораётганлигини текширишарди. Коржома кийиб олган завод директори Владимир Дмитриевич Базилев эса янги ишга тушириладиган печь ёнида қурувчилар билан баббаравар ишлаяпти.

Тунда ҳам прожекторлар қурилиш майдонини кундузгидай ёритиб турибди. Базилев лифтга ҳам қарамай, темир зинапоядан тез-тез юриб юқорига — башня бўлимига чиқиб кетди. У пастдаги ишларга яна бир кўз югуртириб чиққандан кейин, қўлини аста кўтарди. Шу пайт печлардан гувиллаб қаттиқ товуш эшитилди-ю, сўнг тинди. Газ ёрдамида металл қирқувчилар фурсатни қўлдан бермай, дарҳол ишга киришди. Орадан бир оз вақт ўтгач, чўғдай қизарган газ қувуридан доира шаклидаги бир бўлак темир ерга тарақлаб тушиб кетди. Шу заҳотиёқ иссиққа чидамли махсус кийим кийиб олган Владимир Касенко кран кўтариб турган қувурни коллекторга пайванд қила бошлади.

Шундай қилиб, янги қудратли печь ишга тушди. Бу эса олтингугурт кислотаси ишлаб чиқаришни анча кўпайтиряпти. Энди корхонада ўтган йилга нисбатан бир ярим ҳисса кўп минерал ўғит ишлаб чиқарилади.

М. САИДОВ,
Қўқон суперфосфат заводи.

ТАШАББУСКОРЛАР

Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг 1-цехидаги старший оператор Юрий Ионесянс бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси янги ташаббус бошлади. «ЭЛОУ-АВТ» установкаси яқинда ишга туширилиши керак. Уни созлаш учун бошқа корхоналардан мутахассислар таклиф қилиш лозим эди. Юрий Ионесянс, ўзимизда шундай кадрлар бор, тайёрлаш мумкин, деган қарорга келди.

Корхона ва цех маъмурияти операторнинг мулоҳазасини маъқуллади. 18 тажрибали ишчи янги установкага ўтказиладиган бўлди. 36 кишини эса зарур мутахассисликлар бўйича шу ернинг ўзида жамоатчилик асосларида тайёрлашга қарор қилинди. Ташаббускорлар даврасида мақсадни амалга ошириш учун кураш кучайиб кетди. Установкадаги мураккаб машина ва ускуналарни созлаш, уларнинг ишини синаб кўриш ишлари бошлаб юборилди. Қалби қайноқ ва янгиликка ўч ёш кадрлар ишига кўп йиллик тажрибага эга бўлган созловчи ўртоқ Д. Мусаев раҳбарлик қилмоқда.

Юрий Ионесянс бошлиқ бригаданинг ташаббуси натижасида кўп маблағ, вақт тежаб қолинди.

Д. ЭРГАШЕВ.

ҲИСОБИНИ БИЛМАГАН — ҲАМЁНИДАН АЙРИЛАР

ҚОЛОҚ КОРХОНАДАН ХАТ

Рақамлар — киши меҳнатининг мезони. Бирор рақамни юзага келтирмоқ учун кўп меҳнат ва вақт сарфланади. Лекин рақамлар ҳар хил бўлади. Рақамлар борки, мағзини чақиб роҳат қиласиз, қувонасиз, уни юзага чиқарган кишиларга тасанно дейсиз. Баъзи рақамлар эса кишини ўйлантириб қўяди, ташвишга солади. Чимбой пахта тозалаш заводининг иши билан танишганимизда, ана шундай иккинчи хил рақамларга дуч келдик.

Гап бундай. Апрель ойида завод коллективи анчагина пахта тозалади. Пахтадан тола ва линт билан бир қаторда 639 тонна чигит ҳам ажратиб олинди. Бироқ бу чигитни шаҳардаги ёғ заводининг мутахассислари қабул қилишмади. Чунки, чигит сифатсиз бўлиб, ундан ёғ ажратиб олиш мумкин эмасди.

Нима қилиш керак? Пахта тозалаш заводининг раҳбарлари (директори А. Есимбетов, бош инженери А. Ким ўртоқлар) ўйлаб-ўйлаб чигитни совхоз бўрдоқичилик базасига топширишди. Моллар уни еб битиришди. Хўш, буниси неча пулдан тушди деб тургандирсиз. Ҳа, бу жуда қимматга тушди. Сарҳисоб қилиб кўринг: 639 тонна чигит сифатли бўлганида ундан рўзғор учун ишлатиладиган 90 тонна ёғ, 165 тонна кунжара, 235 тонна шелуха ва бошқа нарсалар ажратиб олса бўларди.

Бундай аҳволга сира тоқат қилиб бўлмаслиги, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш кони зиён эканлигига корхона план бўлимининг бошлиғи У. Қуатбоев, хом ашё тайёрлаш бўлимининг бошлиғи М. Сактаганов ўртоқлар ҳам тан беришди. Аниқлашимизча, ана шу чигит ажратиб олинган пахта Калинин номли совхоздаги пунктдан келтирилган экан. Ўтган йил ёмғир остида қолган бу пахта вақт ўтиши билан қизиб, унинг намлиги нормадаги 25 процент ўрнига 60 процентга етган. Бундай пахта саноат учун яроқсиз, ҳатто зиён. Сифатсиз маҳсулот тайёрлашга, беҳисоб сўмларнинг совурилишига шу сабаб бўляпти.

Ўтган йили заводга қарашли тайёрлаш пунктларига сифати паст пахта қабул қилинганлиги корхонанинг ишлаб чиқариш-техника кўрсаткичларига салбий таъсир кўрсатяпти. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш беш ойлик плани 94,4 процентдан ошмади. 5,1 процент кам маҳсулот ишлаб чиқарилганлиги завод раҳбарларини безовта қилмаётир. Улар шунга ҳам хурсанд. Планни шу даражага олиб чиққан коллектив аъзолари уни бажаришга ҳам қодир эдилар. Аммо, завод ишбошилари жон куйдиришмаётир, ишчи ва инженер-техник ходимлар ўртасида ташаббускорликни авж олдиришга эътибор беришмаётир.

Қабул қилинган пахтанинг ҳужжатлардаги сорти унинг асл ҳолидагисига сира тўғри келмаётир. Лаборатория анализлари нотўғри ўтказилганлиги ҳосил сортининг аниқ белгиланмаслигига сабаб бўлган. Пахта сортини, уни ишлаш вақтида пасайтириш кўпгина маблағнинг ноўрин сарфланишига олиб келмоқда. Корхона шу важдан кўплаб зарар кўряпти. 4 ойда биринчи сортли деб қабул қилинган пахтанинг ўзидан 7 804 тоннаси тозаланди. Шундан 2 249 тоннасигина биринчи сортли тола берди, холос. 377 тоннаси иккинчи сортли ва 130 тоннасидан аранг учинчи сортли тола олиш мумкин бўлди.

Қабул қилинган хом ашё билан тайёрлангандаги сортларнинг фарқи жуда катта бўлганлиги корхонага иқтисодий зарар келтиряпти. Иккинчи ва учинчи сорт пахталарга ҳам биринчи сорт ҳисобидан пул тўлаган завод ҳисоб-китоб юритишдаги беларволигининг жабрини кўрмоқда. Ҳар тоннасига 98 сўмдан ортиқча пул тўланганлиги пахтани қайта ишлаш вақтида билиниб қолмоқда. «Ҳисобини билмаган — ҳамёнидан айрилар» деган халқ мақоли Чимбой пахта тозалаш заводи раҳбарларининг шу ишларига қиёсан айтилган бўлса ажаб эмас.

Улар яна бир ҳисобдан адашганлар. Пахта ташишнинг синалган ва энг прогрессив усули — қоп-қанорсиз ташишга эътибор қилмаяптилар. Совхозлардан барча пунктларга пахта қоп-қанорсиз келтирилди. Бундан совхозлар катта манфаат кўрдилар. Пунктдаги пахта эса заводга қоп-қанорларда ташиляпти.

Завод бултур пунктларга 26 232 тонна «оқ олтин» қабул қилди. Уларни заводга келтириш учун 37470 қанор ишлатилади. Шунча қанорга 127 минг сўм сарфланди. Бу — қанорнинг ўзига сарфланадигани. Қанорни тикиш учун каноп керак, пахтани қанорга жойлаш, заводга келтирилган канопни узиш ва қанорни бўшатиш каби ишлар ҳам бор. Шуларнинг ҳаммаси ортиқча меҳнат, маблағ, вақт, харажат сарфлаш демакдир.

Агар пунктдаги пахта заводга қоп-қанорсиз ташилганда, кўпгина маблағ тежалган бўлур эди. Бу эса ўз навбатида маҳсулот таннархини арзонлаштиради. Лекин завод ўзига хизмат кўрсатадиган 40-автобаза раҳбарлари билан келишолмаяпти. Автобаза машиналари қоп-қанорсиз ташишга мослаштирилмаган. Бу ҳол прогрессив усулни жорий этишга ғов бўлиб турибди.

Завод раҳбарлари бу йилги режалар «жуда катта» эканлигини айтишди. Барча ҳосилнинг 30 проценти қоп-қанорсиз ташилармиш. Бунга сиз нима дейсиз, 40-автобаза директори ўртоқ Т. Пирленов? Имкониятларингиздан оз эмасми бу! Пахтани совхозлардан пунктларга ташигандек, пунктдан заводга ҳам прогрессив ва тежамли усулда ташиш афзал эмасми? Дарвоқе, сизга ҳам қийин. Шу кеча-кундузда заводга ҳар куни 45 ўрнига 13-15 та машина ажратяпсиз-ку, илғорлар амал қилаётган қоп-қанорсиз усулга кўчишга юрагингиз дов берармикан!

Сиз бунга, «Пунктлар узоқлиги»ни важ қилиб кўрсатяпсиз. Тўғри, заводдагиларга ҳам осон эмас. Ахир, 6 пунктдан пахта ташиб келтиришади. Яқини 18 ва узоғи 75 километр эканлиги ўзингизга ҳам равшан. Қарс икки қўлдан чиқади, дейишади. Улар (пахта тозаловчилар) сиз ихтисослаштирган машиналарга пахтани пешма-пеш ортиб беришса, азамат шоферларингиз қоп-қанорнинг йўлда тушиб қолишидан ташвишланмай, заводга ғириллатиб ташиб беришса — шу яхши эмасми. Шу хусусда яқин кунларда заводдаги ўртоқлар билан дўппини ерга қўйиб ўйлаб кўрарсиз деган умиддамиз.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
Р. ЕШИМБЕТОВ,
Чимбой шаҳри.
Қорақалпоғистон АССР.

Анвар Алиев Тошкентдаги пахта тозалаш саноати учун ускуналар ишлаб чиқарадиган заводда слесарь-йиғувчи бўлиб ишлайди. Бу илғор ишчи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги шарафига вахтада туриб ишлаб, смена топшириқларини 1,5 баравар адо этмоқда. Суратда: Анвар Алиев.

А. Палехов фотоси.

Хатларингизга жавоб берамиз

Тошкент «Қизил Ўзбекистон»

Янгиқўрғон район 71-мактаб ўқитувчиси Ҳ. МАДЕРОВГА

Сиз редакцияга «Бир бўйдоқ директорнинг қиссаси» сарлавҳали материал ёзиб юборган эдингиз. Мақолада «Қизил Равот» совхозидаги 78-ўрта мактаб директори Убайдулла Абдуллаевни «фош» қилмоқчи бўлгансиз.

Биз даставвал бу материалга ишонгандек бўлдик. Чунки сиз материалнинг охирида редакцияни қатъий ишонтириб: «Абдуллаевнинг қилмишларини фош этувчи материаллар ўзимда. Бу қиссада бирон ёлғон гап йўқлигига редакцияни тўла ишонтириб айтаманки, сўзларим ёлғон чиққан тақдирда, тўла жавобгарликни ўз зиммамга оламан», дегансиз.

Биз бу материални текшириб, чора кўриш учун Андижон область партия комитетига юбордик. Беш кишидан иборат комиссия хатни текширганда ўртоқ Абдуллаевга қилинган даъволар бўҳтон бўлиб чиқди.

Сизни редакцияга ёзишга ундаган сабаблардан бири Абдуллаев билан сизнинг ўртангиздаги шахсий адоватдир.

Бундай қилиш совет педагогига мутлақо ярашмайди. Қуруқ туҳмат билан газетхонларни чалғитишга уринманг, бунинг охири вой бўлади!

Норпой райони, Т. РАЗЗОҚОВГА

Норпой алоқа бўлимининг ёмон ишлаётганини кўрсатиб ёзган шикоятингиз юзасидан текшириш ўтказган район ижроия комитетидан олинган жавоб хатида айтилишича, шикоят хатида зикр этилган фактлар текширишда тўғри деб топилган. «Москва» колхози ҳузуридаги почта ходими Қувондиқ Маҳмудов ишга совуққонлик билан қарагани учун ўз вазифасидан бўшатилди. Алоқа бўлими ходимларидан Пардаев, Мусурмонов, Бақеев ва Валиевлар қаттиқ огоҳлантирилди. Мирбозор почтаси ходимларидан Мўминов ва Ҳуснитдиновларга қаттиқ виговор берилди. Алоқа бўлими ва «Союзпечать» иши тартибга солинди. Шунингдек газета-журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб бериш ҳамда ариза ва шикоятларни текшириб, тегишли чора кўриш тадбирлари белгиланди.

Фарғона область, Киров райони, М. МАҲКАМОВГА

Редакциямизга юборган хатингизда райондаги Охунбобоев номли мактабда рўй бераётган камчилик ва нуқсонларни баён қилгансиз. Фарғона область Киров ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг хабарингиз юзасидан редакцияга йўллаган жавоб хатида бундай дейилади:

Текшириш натижасида хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланди, шу билан бирга мактабда таълим-тарбия ишлари сусайтириб юборилганлиги, ўқувчиларнинг давомати ёмонлашиб, ўқув программаси бажарилмай қолганлиги, мактабни битирганларга шаҳодатномалар берилмай келганлиги аниқланди. Текшириш якуни партком бюросида муҳокама қилиниб, Охунбобоев номли саккиз йиллик мактаб директори З. Шодиева ўз вазифасидан озод қилинди ва унга партиявий ҳисобот карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Мактаб тажрибали кадрлар билан мустаҳкамланди. Район халқ маорифи бўлимига (мудири ўртоқ Н. Мақсумов) мактаблардаги аҳволдан хабардор бўлиб, уларга амалий ёрдам бериб туриш вазифаси топширилди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2

13 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
№ 136 (12.790).

БУ САҲИФАДА: Шўралисой сувчиси ҳикоя қилади ❊ **Қирлардаги олтин бошоқлар** ❊ *Чўлқуварлар билан қурувчиларнинг меҳнат ғалабаси* ❊ Жамоатчилик асосида ишлайдиган радиоэшиттириш редакцияси ❊ Меҳри дарё аёл.

МУҚОЛСИН ХУРОФОТ

ФИРИБГАР МУЛЛА

Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозининг аъзоси Тожибой Қурбоновнинг ҳатти-ҳаракати бирдан ўзгариб қолди.

У, хотинини, бола-чақасини уйдан ҳайдади, турмушга чиққан қизини эридан, кичик қизини эса мактабдан чиқариб олди.

Одамлар билан юз кўришмас бўлиб, ўзини улардан четга тортди. Радио эшитишни, телевизор кўришни ҳам тарк этди. Қизи Санобарни зах хонага қамаб, дуо ёдлашга мажбур қилди.

— Ажабо, — дейишди чангилликлар, — Тожибой акага нима бўлди. Дуппа-дуруст одам жинни бўлиб қолса-я.

Ҳамқишлоқлар бўш келишмади, Тожибой Қурбоновни оиласи билан яраштириб, бир қизини мактабга, иккинчисини ўз уйига жўнатишди.

Қурбонов шундан кейин гоҳо ғойиб бўладиган, ишга бормайдиган бўлди. Кейин маълум бўлишича, у топган-тутганини шу райондаги Карл Маркс номли колхозда пайдо бўлган Содиқ Дуйсенов деган эшонга ташир экан.

Тожибой Қурбоновни йўлдан урган Содиқ Дуйсенов ким?

41 ёшли Содиқ Дуйсенов ёшлигиданоқ фирибгарлик йўлига кирди. Уруш йиллари фамилиясини Алгазиев деб ўзгартирди, айрим лақма одамларни чалғитиб, колхознинг раҳбар лавозимларида ишлади. Мансабидан фойдаланиб, уч марта уйланди. Фирибгарнинг сири очилгач, у 1954 йилда ишдан олинди. Шу-шу бўлди-ю, бу киши «дунёнинг ишидан» хафа бўлиб қолди, ўзига «мулла» Содиқ деган лақаб тиркаб олиб, динни тарғибот қила бошлади.

— Худо бандаси бўлсанг ишлама, сенга ғойибдан етказади, — дейдиган бўлди.

Бу сафсатага учган «Коммуна» колхозининг аъзоси Тожибой Қурбонов, Содиқнинг ҳамқишлоғи Исмоил Давлатқулов унга мурид бўлишди.

«Мулла» Содиқ қишлоқма-қишлоқ юриб, беморларни куф-суфлаб назир тўпламоқда. Чирчиқ ГЭСининг ўт ўчирувчиси Исмоил Давлатқулов 3 йилдан буён «мулла» Содиқни пирим деб унга чирмовдек ёпишиб олган.

«Мулла» Содиқнинг Тожибой Қурбонов билан суҳбатини эшитинг:

— Мукаррам сизга хотин бўлолмайди. У кофир, ҳайданг, токи дарбадар бўлиб, кишилар эшигида саргардон бўлсин, башарти, ҳеч қаерда ишламай худо учун хизматда бўлса, яна уйингизга қайтиб келар.

Шундан кейин Қурбонов 30 йиллик умр йўлдошини уйдан ҳайдаб чиқарди.

«Мулла» Содиқ яна қишлоқ активлари, илғор хотин-қизлар устидан кулиш, айрим кишиларни жамоатчиликдан ажратиб қўйишга уринишни ҳам одат қилиб олган. Колхоз ва посёлка Советининг айрим раҳбарлари дин пешвоси олдида томошабин бўлиб ўтирибди. Карл Маркс номли колхоз партия ташкилотининг секретари Усмон Туронов. Паргоз посёлка Советининг раиси Дусенби Қолбоевлар номига «мулла» Содиқ ҳақида жуда кўплаб шикоятлар келди.

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети, жамоатчилик соф кишиларни йўлдан оздиришга уринаётган текинхўр, фирибгар «мулла» Содиқ Дўйсенов ва унинг муридларининг танобини тортиб қўяр, деб ўйлаймиз.

Р. ИСҲОҚОВ.

ҚИСҚА САТРЛАР

Тошкент. Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхози радиоузели қошида жамоатчилик асосида маҳаллий радиоэшиттириш редакцияси ишламоқда.

Қатортол қишлоғида эса янги нон заводи фойдаланишга топширилди.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

●

Самарқанд. Пастдарғом матлубот жамияти район марказидаги Навоий номли 11 йиллик мактаб қошида ўқувчилар учун ошхона очди.

Б. ҚУРБОНОВ.

●

Фарғона. Поп ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Москва» колхозининг Тўда участкаси аҳолиси янги очилган медпунктдан дори-дармонлар ола бошлади.

Ш. ҚУРБОНОВ.

●

Бухоро. Ғиждувон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Форишкент алоқа бўлими коллективи хизматидан меҳнаткашлар хурсанд. Почтальонлардан О. Бўронов, С. Тўраев, Б. Ҳолиқовлар газета-журнал ва хат-хабарларни эгаларига ўз вақтида етказиб беряптилар.

И. ҚАЛАНДАРОВ.

СЎЗ — МОҲИР СУВЧИЛАРГА

ҒЎЗАНИ СУВГА ҚОНДИРИНГ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги моҳир сувчиларга «Ғўзани суғориш устаси» деган значок бериш тўғрисида қарор чиқарди. Республикамиздаги бир неча уста сувчилар, шулар қаторида мен ҳам шу значокни олишга мушарраф бўлдим.

Дарҳақиқат мўл ҳосил етиштириш учун курашда сувчининг хизматига тегишли баҳо бериш пайти келган. Пахтачиликда муҳим агротехника тадбирлари аниқ белгилаб берилган. Лекин суғориш кўпинча сувчининг усталигига боғлиқ. Агар ҳамма агротехника тадбирлари тўғри ўтказилган, чунончи чигит ердан текис ундириб олиниб, қатор ораларини ишлаш ўз вақтида бораётган, ўғит оби тобида берилган бўлса ҳам суғориш қоидаси бузилса, уларнинг фойдаси кам бўлади. Тажрибакор деҳқонларимиз «суғоришни тўғри ўтказиш билан ёмон ғўзани ўнглаб олиш, нотўғри суғориш билан яхши ғўзани ёмон аҳволга солиб қўйиш мумкин» дейишади. Бу жуда тўғри фикр.

Биз пахта етиштираётган Шўралисойнинг ерлари паст-баланд, қиялик. Бир картанинг ўзи бир неча томондан сув ичади. Сув йўллари ва ўқариқлар тўғри олинмаса, картанинг бир томонига сув чиқмай қолади. Этак томони эса сувга пишилиб кетади. Бир вақтлар суғориш ёмон ўтказилиши орқасида анчагина ерларимизда гектаридан атиги 6-7 центнер ҳосил олинар эди. Агротехника қоидалари мукаммаллашиши билан бирга суғоришга эътибор кучайтирилди. Сувчилар бригада ва звеноларда узоқ вақт ишлайдиган бўлдилар. Чунки сувчи бир-икки йил мобайнида ўзига бириктирилган 10-15 гектар ернинг шароитини яхши билиб ололмас эди.

Мен 40 йилдан бери Шўралисой ерларини суғораман. Ун беш йилдирки, муттасил ҳозирги сув тутаётган карталарда — ўртоқ Анбарали Холиқов бошлиқ биринчи бригаданинг ерида ишлайман. Ана шу йиллар мобайнида ернинг паст-баландини, қаердан сув қўйиб, қаердан чиқариб юборишни, қайси картага, ҳатто картанинг қайси бўлагига қанча миқдорда ва қанча сув қўйиш кераклигини аниқ билиб олганман. Менга 30 гектар ер ажратиб берилган. Шунинг 25 гектари Абдуқодир Юсуфбоев звеносига қарашли.

Хўш, мен ана шу қия ерларни қандай қилиб суғораман? Суғориладиган ерлар 8 бўлакка бўлинган. Демак саккиз томондан сув ичади. Ҳар бир бўлак ернинг ўзи бир неча бўлакчаларга бўлинади. Мен 3 гектарли бир бўлак ерга сув тарашдан олдин кичик бўлакчалардаги сув йўлларини тўғрилаб чиқаман. Агар шундай қилмасам, ер «алдаб» қўяди. Бирор бўлакка сув йўли нотўғри белгиланса, ҳамма бўлакчаларда суғориш бузилади. Ўқариқлар олингач, сувни эҳтиётлик билан қўйишга тўғри келади. Буни биз ўз тилимизда «алдаб» суғориш деймиз. Бунинг маъниси тупроқни сездирмай намиқтириб олишдир. Ерларимиз шунчалик қияки, сувни тўғридан-тўғри эгатларга очиш мумкин эмас. Шунинг учун бир ўқариқдан сувни бешамага буриб, ундан эгатларга тараймиз. Аввал бешамага ҳам, эгатларнинг бошига ҳам чим босамиз.

Суғориш вақтида бизнинг далаларни кўрган киши ҳайрон қолади. Кўп жойлардан тажриба ўрганиш учун келган одамлар ҳақиқатан бизда суғориш энг қийин иш эканлигини, сувчи ернинг шароитини яхши ўрганиб олмаса, суғориш мумкин эмаслигини, суғориш олдидан пухта тайёргарлик кўриш ниҳоятда зарур эканлигини пайқаб олади.

Мен ерни экишга тайёрлаш ва чигит ташлаш даврида доим далада бўламан. Селкачининг ёнида бўлиб, қайси томонга қараб юриш, қаерга борганда агрегатни қайтариш лозимлигини кўрсатиб бераман. Ўша вақтнинг ўзида ўқариқни қаердан олиш ва бешамани қаердан очишни мўлжаллаб қўяман. Шунинг учун ҳам еримизнинг нишоби бир неча томонга қараб кетган бўлса ҳам бирор ерга сув югуриб етмайди ёки ғўза сувга пишилиб қолмайди.

Бизнинг шароитимиз шундайки, юқоридан қўйилган сувни пайновига етганда бир ёққа оқизиб юбориш мумкин эмас. Эгатларга таралган сув охирига борганда тўхтатилиши ва шу муддатда ҳамма эгатларнинг тупроғи намиқиб, ғўза текис сувга қониши керак. Бунга қандай қилиб эришиш мумкин? Сув эгатдан оқиб пойновига етгани билан ғўза қонадими? Албатта, қонмайди. Айниқса қиялик ерларда эгатнинг бошидан қўйган сув икки соат ичида оёқлаб қолади. Эгатнинг тағи намланиб, пушта қуруқлигича тураверади. Бундай ердаги ғўза 5-6 кунда яна чанқайди. Бундай суғоришнинг ғўзага ҳеч қандай нафи йўқ.

Биз сувни шундай тараймизки, эгатнинг бошида сувнинг жилдираб кираётгани кўринса ҳам, нарироққа борганда оқиши сезилмай, ғўзанинг томир-томирига сингиб, пуштани қорайтириб боради. Бошқача қилиб айтганда, аввал тупроқ намланиб, кетидан сув юради, буни «чумоли қадам» деймиз. Таралган сув эгатнинг охирига етганда ғўза сувга текис қонган бўлиши керак. Шунинг учун ҳар бир эгатнинг бошини эринмасдан чимлар билан мустаҳкамлаб, сувни тупроқнинг қанчалик намиқаётганига қараб оқизамиз. Агар бирор эгатдаги сув тезроқ этаклайдиган бўлса, уни бошдан камайтириб, бошқа эгатлар билан баравар оқадиган қиламиз.

Мен ёрдамчим Қурбон Эримбетов билан бир йўла 2,5-3 гектар ерга сув тарайман. Эримбетов чим ташиш, чим босиш ишларида менга кўмаклашади. Сувни тараб бўлгач, кеча-кундуз бешама ва эгатларни кўздан кечириб борамиз. Таралган сув ернинг қиялигига қараб 1,5-2 суткада этаклайди. Сувдан чиққандан кейин қаралса бутун картанинг пуштаси текис қорайган бўлади. Бирор эгатдаги ғўза сувга қонмай қолмайди ва бирор туп ҳам ғўза сувга пишилмайди.

Ўтган йили бизнинг бригадамиз ҳар гектар ердан 32 центнердан пахта топшириб, планини ошиғи билан бажарди. Мен сувчилик қилган звено эса 25 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олди. Звено бу йил 40 центнер учун курашмоқда.

Менга «Ғўзани суғориш устаси» деган значок берилган экан, бундан мен ғоятда хурсандман. Шу билан бирга ана шу номни оқлаш учун ўз ишимга янада меҳр қўйиб қарайман. Ҳозир 64 ёшга кирдим. Ҳали тетик, бардамман. Ўз шарафли касбимни ёшларга ўргатиш билан халқнинг бойлиги бўлган «оқ олтин»ни кўпроқ етиштириш йўлида ҳормай-толмай ишлайвераман.

Турсунбой ЙЎЛДОШЕВ,

Янгийўл бошқармасидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг сувчиси.

МАТЕМАТИКЛАР АНЖУМАНИ

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида республика математикларининг илмий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда таниқли математиклар — профессор Т. А. Саримсоқов, С. Х. Сирожиддинов, И. С. Аржаних, М. Аҳадова, М. Ғофуров, Т. Турдиев ўртоқлар турли темаларда доклад қилдилар.

Б. ПОЛЯКОВ.

Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Намуна» колхозидаги ўртоқ Н. Каримов бошлиқ бригадасининг пахтанорлари 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган. Бригадада 50 гектар майдондаги ғўза икки марта комплекс парвариш қилинди. Суратда: бригада механизатори Камол Жўраев ғўзани кўндалангига культивация қиляпти.

М. Иброҳимов фотоси.

ЁЗГИ МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ

Бекобод, Оққўрғон, Янгийўл ва бошқа ишлаб чиқариш бошқармаларининг хўжаликлари ғалла экинларини ўриб-йиғиб олмоқдалар.

Урта Чирчиқдаги «Полярная звезда» колхозидан Николай Ким бошлиқ юз центнерчилар бригадаси мўл ҳосил олмоқда. Ҳозир бу ерда гектар бошига 33-35 центнердан арпа олиняпти. Ғалла ўриб олинган ерлар ҳайдалмоқда. «Полярная звезда» колхозининг деҳқонлари бу ерларга янтар кислотаси билан ишланган «ВИР-42» навли тезпишар маккажўхори уруғини экмоқдалар.

ЛАЛМИКОР ЕРЛАРДА

Лалмикор қирлар олтин бошоқлар билан ястанган. Серёғин баҳор деҳқон хирмонига файз-барака киритди, ғалла кутилганидан ҳам мўл бўлди.

Юқори Чирчиқ бошқармасидаги Фрунзе номли колхоз ғаллакорлари 1355 гектар лалмикор ерларга дон уруғи сепган эдилар. Ғалла роса пишди. Уни нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш учун 5 комбайн, 7 автомашина ва 50 га яқин колхозчи ажратилди.

Бу ерда бошқа соҳалар каби ғаллачиликда ҳам хўжалик ҳисоби жорий этилган. Бешта механизациялашган звено бўлиб, звено бошлиқлари комбайнчилардир. Бу звенолар пландан ташқари топширган дон ҳисобига 50 процентгача қўшимча ҳақ оладилар.

Шунинг учун ҳам ҳар бир комбайнчи ғаллани тезроқ ўриб-йиғишга, ҳосилни сира нобуд қилмасликка уринади. У. Усмонов, К. Мамбеталиев, Т. Пернабоев, Ч. Довбоев ва А. Асанов каби комбайнчилар ғалла ўриш ва янчиш топшириғини ошириб бажаряптилар.

Колхоз ғаллакорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказиш тўғрисидаги қарорига амал қилиб, бу муҳим кампанияни тез ва соз ўтказиш учун курашаётирлар.

В. ҚОДИРОВ.

ЯНА 15 ЦЕНТНЕР

Иштихон бошқармасидаги Ленин номли колхоз аъзолари давлатга 11 минг 950 килограмм сифатли пилла топшириб, планни бажардилар. Ҳар қути қурт уруғидан 59 килограммдан ҳосил олинди.

Колхоз аъзолари пунктга пландан ташқари яна 15 центнер пилла топширишга аҳд қилдилар.

ЧЎЛДА ОБОД ҚИШЛОҚЛАР

ШЕРОБОД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шеробод даштининг Музрабод массивидаги бўз ерларни бундан атиги бир йил олдин кўрган киши, шу кеча-кундузда бу манзилга сайр қилса, улкан ўзгаришларни кўради. Инсон ақл-заковати, иродаси билан ажойиб иморатлар, маиший, ишлаб чиқариш объектлари қад кўтармоқда. Янги ташкил этилаётган учинчи ва тўртинчи совхознинг марказий посёлкаларида бўлдик. Турнақатор уй-жой бинолари обод шаҳарнинг шинам кўчаларини эслатади.

Ўртоқ Кибиткин бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси Музрабод даштида чодир тикканига роппа-роса бир йил бўлди. 1963 йилнинг май ойида ана шу бригада аъзолари чўл жиловкорлари посёлкасининг пойдеворига биринчи ғиштни қўйган эдилар. Ҳозир эса бу бригада аъзолари 32-уйни қуриб битказишяпти. Бу битта бригаданинг қилган иши. Ҳа, бу ерда бундай бригадалар оз эмас.

Шу йил март ойида Кибиткин бошлиқ бригада янги топшириқ олди: икки қаватли иккита тўрт квартирали уйни 50 кунда қуриб битказиш зарур эди. Қурувчилар зўр жасорат билан меҳнат қилдилар. Улар 11 кунда иморат деворларини тиклаб, 40 кун деганда ҳар иккала уйнинг ҳам томини ёпдилар. Ойлик топшириқ ошириб адо этилди.

Яқинда тўртинчи совхоздаги янги посёлкада икки қаватли уй-жой биноларини қуриш бошланди. Дастлабки беш уйга пойдевор ётқизилиб, девори ярмигача тикланди. Бу уйлар ҳамма қулайликларга эга бўлади: ҳар қайси квартира газ, водопровод ва санитария-гигиена узеллари билан таъмин этилади.

Борис Абрамян ва Иван Дикун ўртоқлар бошлиқ комплекс қурувчилар бригадалари кунлик топшириқларни 150-160 процент адо этяптилар. Яқинда улар совхоз идораси, алоқа уйи ва бошқа маъмурий-хўжалик бинолари қурилишини ҳам бошлаб юборадилар.

Шеробод даштига жон киргизаётган чўлқуварлар билан қурувчилар қўлни қўлга бериб, мардонавор меҳнат қиляптилар. Улар республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйини муносиб меҳнат ғалабалари билан нишонлашга маҳкам бел боғлаганлар.

А. ХАЛИЛОВ.

Садоқат

ҲИКОЯ

Шиғалаб ёғаётган ёмғирга оппоқ нўхат аралашгандай бўлди. Дўл зарб билан ерга урилиб, сакраб кетар, сўнгра аста эриб, тобора кичраярди. Яхшиямки шийпонга етиб олдим, бўлмаса роса таъзиримни ердим. Бригада аъзолари ҳам ёмғирдан қочиб, шу ерга тўпланишган. Бригадир — Саломатхон шийпон четида дўл ёғишига хомуш тикилиб ўтирар, ёшларнинг чақ-чақлаши-ю аскияси қулоғига кирмасди. Данакдек дўл юмалаб келиб оёқ остида тўхтади. Уни кафтига олди-да, эриб бораётган музга боягидек хаёлчан тикилди. Нималарни ўйлаётган экан бу аёл. Эҳтимол, бутун ҳаёти кўз ўнгидан ўтаётгандир. Балки ҳалигина остига тупроқ тортиб ардоқлаган ғўзададир хаёли.

У ўзига келганда дўл тинган, осмонни қоплаган қора булутлар шарққа шошилмоқда эди. Ёшларнинг ғувури ҳам тинган, улар муз қопланган далаларга, ўз меҳнатларига ачиниб аламли қараб туришарди.

Ярим соатлар чамаси ўтгач, отни йўрттириб Абдувоҳид ака келиб қолди:

— Эгатларни бирма-бир текширинглар. Иложи борича ғўзани тиклаб олиш керак, қолган ерларга яна чигит экамиз.— деди ҳаяжонланиб.

У отни шийпон устунига боғлади-да, лой кечиб пайкалга кирди. Саломатхон раис орқасидан юрди.

— Юринг, еттинчи бригадага ўтамиз, — деди пайкал оралаб чиққан раис, — Сизлардан кўнглим тўқ. Ғўзани тиклаб оласизлар.

Дала айланиб қайтарканмиз, каттагина кўл бўйидаги уйдан бир киши пешвоз чиқди. Абдувоҳид ака ҳурмат билан отдан тушиб кўришди.

— Дўл чакки бўлди-да, Абдувоҳид. Зарар қилмадими? Саломатнинг бригадаси қалай, кўп уриб кетганми?

Раис Саломатнинг бригадасида ғўзани тиклаб олиш мумкинлигини айтиб, уни тинчлантирди. Сўнгра:

— Ёлғиз зерикиб қолмаяпсанми?— деб сўради.

— Зерикиш қаёкда дейсан. Балиқ урчийдиган вақт яқинлашиб қолди, яхшироқ боқиш керак.

«Шу кишига разм солинг-а, воқеасини кейин айтиб бераман», — деб шипшиди раис.

Кўлдан узоқлашганимизда, ҳикояни кутиб Абдувоҳид акага қарадим. Унинг кўзлари узоқларга тикилган, ўйчан эди. Одатда киши хотираларга берилганда шундай бўлиб қолади. Унинг хаёлини бузмадим. Қишлоққа етиб келдик-у, Абдувоҳид аканинг ҳикоясини эшитишдан умидимни уздим. Ўзингиз биласиз, раисларнинг бошида минг ташвиш бўлади. Иши бошидан ошиб-тошиб ётибди.

Колхоз меҳмонхонасида алламаҳалгача блокнотдаги ёзувларни тартибга келтириб ўтирдим. Раис ишларини битириб, ярим кечада чойнак кўтариб кириб келди.

— Иш билан бўлиб меҳмонни ҳам унутибмиз,—деди у кечирим сўрагандай.— Оч қолмадингизми?

— Овқатландик.

— Ҳали ваъда қилган ҳикоямни энди айтиб берай,— гап бошлади у аччиқ кўк чойни пиёлага тўлдириб қуяркан.— Аслида воқеа Неъматжон тўғрисида эмас. Ҳали олтинчи бригада бошлиғи билан гаплашдик-ку?

— Саломат опа биланми?

— Ҳа, балли, Саломат ҳақида. Неъматжоннинг ҳаётига шу сабабчи бўлган. Биз қўшни эдик. Неъматжон ёшлигида ота-онасидан ажраган. Бувисининг қўлида қолган. Ёшлигимизда бирга мол боқардик. Саломат кўпинча бирга келар, молларни ўтлоққа ҳайдаб қўйиб ўзимиз чиллак ўйнардик, ким ўздига чопишардик. Мен Саломатни сочидан тортиб йиғлатишни яхши кўрардим. Неъматжон унинг ёнини оларди. Ҳа, шундай катта бўлганмиз. Урушга ҳам бирга кетдик. У мендан бир ёш катта. Қирқ бирга кирди.

— Кўринишидан элликларга борган деб ўйловдим.

— Ҳа, кўп азоб тортди, бечора. Тағин ҳам умридан бор экан. Уни муҳаббат сақлаб қолди.

Раиснинг бу жумбоқ гаплари мени қизиқтириб қўйди.

— Мен урушдан ярадор бўлиб қайтиб келдим, — деб давом этди Абдувоҳид ака.—Неъматжондан қора хат келди. Саври буви ёлғиз неварасидан ажралиб қолди.

Эртасига фотиҳа ўқиб келай, деб бордим. Ҳовлига кирдим-у, ҳайрон бўлиб қолдим. Қора рўмол ўраган Саври хола қаршисида Саломат турарди. Бош-яланг, сочлари тўзғиган, кўзларидан ўт чақнайди:

— Нега мотам тутасиз!— бақирарди у.— Ўлмайди. Неъмат келади. Эшитдингизми, ўлмайди. Кўнглим тирик деяпти. Хатга ишонманг, ишонманг!!! — Саломат йиғлаб юборди-да, шартта бурилиб, югурганча чиқиб кетди.

Саври буви қимирламай турар, ғам излари юзида қотиб қолган эди. Фарзанд доғидан куйиб кетибди, бечора. Қўлтиғидан олиб уйга етаклаб кирдим, ўтқизиб сув бердим.

Ўшандан сўнг Саломат ўзгариб қолди. Илгари бир гапириб ўн куладиган қиз энди камгап, суҳбатларга қўшилмайдиган бўлиб қолди. У вақтда ҳамма иш хотин-халажларга, қарияларга қолганди. Саломат ўзини иш билан овутарди. Эркаклар унинг бардошига, ғайратига қойил қолишарди.

Саломатдаги ўзгариш мени ларзага солди. Ҳар кўрганимда унинг паришонлиги қалбимни тирнар, азоб берарди. Унинг олдида ҳеч ким Неъматжонни эсламасди, аммо мени кўрганда ўз севгилисини эслар, ўйчан юзида ташвиш аломатлари пайдо бўларди. Оқсоқланиб Саломат ишлаётган бригадага қандай келиб қолганимни ўзим ҳам билмай қолардим. Келишим билан у изтиробга тушишини сезиб, назаридан четроқ юришга ҳаракат қилдим. Лекин хаёлим доимо шу қизда эди. Ҳаловатимни ўғирлаган эди у.

Уруш ҳам тугади. Омон қолган ҳамқишлоқларимиз бирин-кетин кела бошлади. Кимки келса, Саломат ҳам кўргани борар, бир четда жимгина ўтирарди. Қани энди бирортаси «Неъматжонни кўрдим» деса! У кишилар оғзини пойлар, ҳамон умид қиларди. Шу тарзда бир йилча ўтиб кетди. Наҳотки умидини узмаган бўлса! Дунёдан тоқ ўтадими бу қиз? Ахир мен уни севаман. Наҳотки севишимни билмаса. Йўқ, билади. Неъматжон билан ажралмас дўст эдик. Саломат менга ўз севгисидан ғурурлангандай виқор билан назар ташлар, Неъматжонга қараганда эса, ҳатто кўзлари муҳаббатини куйларди. Ҳа, у менинг ҳам севишимни биларди, Неъматжонни афзал кўрганди.

Яна бир йилча ўтди. Мен тентак ўзи билан гаплашмай, унга одам қўйдим. «Ўзига жавоб бераман», дебди уларга. Кейин Саломатни ёлғиз учратиб қолдим.

— Саломатхон!

— Ўртоғингизнинг юзига оёқ босмоқчимисиз?— тик гап бошлади у.

— Ахир...

— Йўқ, мен хатга ишонмайман. У «мени кутинг» деган.

Унинг гапларида Неъматжоннинг тириклигига ишонч шунчалик зўр эдики, тилим тутилиб қолди.

...Ярам очилиб, касалхонага кетдим. Бир куни мени кўргани келган бувим:

— Абдувоҳид, ўртоғинг келди, — деб қолди.

Мен бирортаси бувим билан бирга мени кўргани келибди-да,— деб ўйладим.

— Ким келди?

— Неъматжон тирик экан, келди.

Ростини айтсам, Неъматжоннинг тириклигини эшитиб беҳад қувонган бўлсам ҳам, юрагим жизиллаб кетди. Дарров Саломатни эсладим. Эсладим-у кўзим тинди. Хаёлимда «Энди нима дейсан» деб келаётгандек эди у... Врачларнинг ҳол-жонига қўймай, касалхонадан чиқишга рухсат олдим.

Неъматжон оғир ярадор бўлган экан. Госпиталма-госпитал судрашавериб, бечоранинг ярми ҳам қолмабди. Зўрға танидим. Саломат шундай очилиб кетибдики! Унга қарашга ботина олмадим, ўзимни кўрмаганга солдим. Ярим кечагача келди-кетди узилмади. Ниҳоят Неъматжон билан ёлғиз қолдик.

— Дўстим, сен Саломатхонга уйлан,— деди Неъматжон қандайдир ғамгин товуш билан. Юрагим гуп-гуп ура бошлади, юзимга қон қуйилди, қулоғимнинг учигача қизариб кетди чоғи. Наҳотки Саломат одам қўйганимни айтиб берган бўлса? Айтмаса қаёқдан билади? Айтган. Мана энди дўстим аччиқ қилиб, юзимга соляпти.

— Нима деяпсан?— дедим ўзимни босишга уриниб.

— Сенинг ҳам яхши кўришингни билардим. Урушдан омон қайтган бўлсанг, аллақачонлар уйлангандирсан, деб ўйлагандим.

Кўзим тиниб, бошим ғувиллар, Неъматжоннинг гаплари худди узоқдан эшитилаётгандек эди.

— Мен уйлана олмайман... Саломатхонни бахтсиз қилишни истамайман.— Унинг овозида шунчалик изтироб ва ҳорғинлик бор эдики, бу мени ҳушёр қилди.

— Нима деганинг у? Ўзинг соппа-соғ бўлсанг, ё бошқасини севиб қолдингми?— дедим ҳазиломуз.

Дўстим, мен яримта бўлиб қолганман. Тўғрисини айтсам, тамом бўлган одамман. Профессорлар айтишди, жуда узоқ яшасам икки йилга бораман,— Неъматжон гапини ғамгинлик билан тугатди. Уни тинглаб, юрак-бағрим эзилиб кетди. Ҳайҳот! Наҳотки уруш шунча қурбонларга тўймаган бўлса?! Фарзандини кута-кута сочлари оқарган она бағридан ўлим ўғлини олиб кетса!..

Орага оғир жимлик чўкди.

— Профессорлар адашмайди, деб ким айтган сенга, — далда бердим унга ниҳоят.— Ҳали узоқ яшаймиз, дўстим!— дадил гапира бошладим. — Саломатхонни қара, келишингнинг ўзи бир бахт унга. Гап-сўз бўламан демай, уйингга келиб хизмат қиляпти. Бу гапларингни қўй, ҳали невараларимизнинг беланчагини тебратамиз... Жўгада балиқ овлаганларимиз эсингдами? Ҳозир балиқ шундай кўпайганки, — гапни атайлаб бошқа томонга буришга уриндим...

— Абдувоҳид, тўйига айтгани келдим. Сен ҳам бир ўғлимсан, ўзинг тўйбоши бўласан,— деди бир куни Саври кампир кириб. Шундай деди-ю, ўзини тута олмади, йиғлаб юборди.— Нима қилай, болам. Дунёга устун бўладиган одам йўқ, сендан ҳам бир зурёд қолсин, дедим.

Мен Неъматжонга айтган гапларимни такрорлаб, кампирни юпатмоқчи бўлдим. Неъматжон билан қайлиғи ўртасида қандай гап бўлганини билмайман-у, ҳар ҳолда у тўйга розилик берган эди. Нима қилишимни билмай қолдим. Тўйга бормасам бўлмайди — дўстим у. Борай десам, қайси юз билан Саломатга қарайман, деб ўйлардим. Оғиз жуфтлаб айтмаса ҳам «Ҳа, қалайсан энди!» дегандек бир назар ташласа ўлиб бўламан, ахир.

Эртасига далага кетаётганимда кимдир орқамдан чақириб қолди. Ўгирилиб қарадим: башанг кийинган Саломат бошига оқ рўмол ташлаб турарди. Унинг овозидан урушдан олдинги Саломат қайтиб келганини, бахтини кутган қиз муродига етганини сездим.

— Неъматжон акам менга «Ўзинг айт» дедилар.— Қиз уялиб ерга қаради. Унинг нима демоқчи бўлганини тушундим. Лекин мен ўйлагандек бўлмади, овозида киноядан асар ҳам йўқ эди...

Тўйдан кейин уч ой ўтгач, Неъматжон ётиб қолди... Неъматжон роса бир йил Фарғонада касалхонада ётди. Саломатхон ёнидан жилмади. Кейин Тошкентга олиб кетди. У ерда уч йил ётди. Саломат ўша ерда касалхонага ишга кириб, ҳам тирикчилик ўтказди, ҳам беморга қаради, ҳар куни Неъматжоннинг ёнида парвона бўлди. Фидойи муҳаббат бўлади дейишарди, энди ишондим.

Неъматжонни оғир деб эшитиб, дўстимни кўргани бордим. Касалхона коридоридан ўтиб бораётганимда, Саломатнинг ҳаяжонли товушини эшитиб, беихтиёр тўхтаб қолдим.

— Наҳотки ожиз бўлсангиз,— дер эди у кимгадир,— наҳотки ўлим чангалига тикилиб, қўл қовуштириб тураверсангиз?!

Кимдир бўғиқ, кексаларга хос қалтироқ овоз билан жавоб қилар, Саломатхонни юпатишга уринарди:

— Ўзингизни босинг, қизим! Қўлимиздан келганини қилиб кўрдик...

— Яна бир уриниб кўринг, яна бир операция қилинг. Ўтинаман...—Унинг овози титраб кетди, кўз ёшлари билан илтижо қиларди у чоғимда. Ўзимни базўр босдим-у нари ўтиб кетдим.

Неъматжон шифтга тикилиб ётар, ўзи қоқ суяк бўлиб қолган, қўлларини кўтаришга ҳам мадори йўқ, фақат кўзлари тирик, ҳамон лахча ўтдек ёниб турарди.

Оғир бемор билан сўзлашиш қийин бўлади. Ундан ҳол-аҳвол сўраб, қишлоқ янгиликларидан гапириб ўтирдим. Хонага шарпасиз кириб келган Саломат менга Неъматжонни қизиқтира оладиган саволлар берар, жавобимни ҳар иккаласи бутун вужуди билан тингларди. Дўстимда ўз оёғи билан юриб қишлоққа келгандаги каби умидсизлик, лоқайдлик сезмадим. У ҳар бир янгиликни яқин орада қишлоққа, меҳнат, ҳаёт қучоғига қайтадиган кишидек ташналик ва руҳий тетиклик билан тингларди... Эртасига Неъматжонни операция столига олишди...—Абдувоҳид ака яна жим қолди. Қаердадир бузоқбоши «ҳу-ҳу»си ундан ҳам ғамгин эшитиларди.

— Йигирма йил бўлиб қолай дебди ўшанга ҳам,— ниҳоят у мунгли сукунатни бузди.— Мана кўриб турибсиз, Неъматжон соппа-соғ, икки фарзанднинг отаси. Дўстимга умр тилашганда профессорлар муҳаббатни ҳисобга олишмаган экан. Севгига келганда ҳар қандай профессори ҳам адашар экан...

Абдувоҳид ака совуб қолган чойни қайтариб чойнакка қуйди.

Кундузи дала шийпони олдида икки туп юлинган ғўзани ушлаб турган Саломат опанинг гапларини эсладим.

— Пахта меҳр билан битади,—дерди у тракторчига дашном бериб.— Пахтага меҳринг бўлмаса, айт, бошқа ишга ўтказамиз. Лекин бундай ишлама. Биз меҳнат қилиб кўкартирсак, дўл-селдан авайлаб асрасак, сен юлиб берсанг, ишми шу ҳам!

Бу аёлнинг муҳаббати бир денгиз эдики, у ҳар қандай ғовни ҳам енгади. Ўйга берилдим. Уйқу қочди. Ботиб бораётган ой шўъласи ҳам сўниб борар, мен эса ҳамон Саломат опа ҳақида ўйлардим.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ОЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЎСТОНА СУҲБАТ

ДЕҲЛИ, 11 июнь. (ТАСС). СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов бугун Ҳиндистон бош министри Лал Баҳодир Шастри ҳузурига борди. Элчи Шастрига унинг бош министр лавозимини бажаришга киришганлиги муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев йўллаган мактубни топширди. Лал Баҳодир Шастри мактуб учун Н. С. Хрушчевга қизғин ташаккур билдиришни илтимос қилди.

Бош министр Шастри билан СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов ўртасида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан суҳбат бўлди. Суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● **Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан Кипр ташқи ишлар министри Киприануни қабул қилди. Киприану Туркиянинг Кипрга қарши қуролли агрессия бошлаш орқали яна таҳдид қилаётганлиги муносабати билан Нью-Йоркка келган эди.**

● **Машҳур совет пианиночиси Святослав Рихтер Париждаги «Плейель» залида концерт берди. У, Шуберт, Миндельсон ва Брамс асарларини ижро этди. Зал одамлар билан лиқ тўла эди. Томошабинлар совет пианиночисининг маҳоратини қарсаклар билан тақдирладилар.**

● **АҚШ давлат секретарининг ўринбосари Ж. Болл Кипр масаласи юзасидан Греция ҳукуматининг вакиллари билан қўшимча суратда кенгашиб олганидан кейин, самолётда Афинадан Анқарага жўнаб кетди. У, Грециянинг пойтахтида Греция бош министри Папандреу билан учрашди.**

● **Уганда ҳукуматининг эълон қилинган меморандумида бундай дейилади: 1964-1965 молия йилида ҳукуматнинг харажатлари 2 миллион фунт стерлингдан ортиб кетади ва 27.351.040 фунт стерлингни ташкил этади. Жумладан, маориф ишларига бўладиган сарфлар кўпайтирилади. Янги молия йилида бу сарфлар 693.090 фунт стерлинг ортади ва 3.068.210 фунт стерлингга етади.**

● **Софияда Болқон мамлакатларининг еттинчи медицина ҳафталиги ишларининг илмий қисми тамом бўлди. Бу ҳафталикда қатнашиш учун Болқон мамлакатларидан 300 дан ортиқ делегат келди. Ялпи мажлисларда ва секцияларнинг мажлисларида Болқон мамлакатларида сил ва бод касаллари билан курашиш тўғрисида ва медицинанинг бошқа назарий ҳамда амалий проблемалари юзасидан уч юздан кўпроқ доклад ва ахборот тингланди.**

АГРЕССОРЛАРНИНГ НАЙРАНГЛАРИ ФОШ ҚИЛИНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 июнь. (ТАСС). ЮПИ агентлиги хабар беради: Лаос бош министри шаҳзода Суванна Фума Қўшма Штатлар ўз разведкачи самолётлари ва қирувчи самолётларининг Лаос территорияси устида учишларини тўхтатсин, деб бугун талаб қилди. Американинг жосус самолётлари Лаос устида мунтазам уча бошлаганида Қўшма Штатлар ҳукумати бундай учишлар бош министр Суванна Фуманинг илтимосига мувофиқ амалга оширилмоқда, деб эълон қилган эди.

Америка самолётлари кеча Лаоснинг марказий қисмида жойлашган Фонг-Саванг шаҳрига бомбалар ва ракеталар ташлади. Шу муносабат билан кеча Суванна Фума Қўшма Штатлар ҳукумати бу хил ҳаракатлар тўғрисида менинг билан ҳеч қандай музокаралар олиб боргани йўқ ва Америка қирувчи самолётларининг Лаос территорияси тепасида учишига мен ҳеч қачон рухсат берганим йўқ, деб айтди. Шундай қилиб, Америка ҳарбийларининг Лаосдаги агрессив ҳаракатлари учун бутун жавобгарлик Қўшма Штатлар ҳукумати зиммасига тушади.

Америка Қўшма Штатларининг Нашвилл штатида полициячилар намойиш қатнашчиси бўлган негрни ана шундай калтакламоқдалар. Бу негр йигити ирқий камситишга қарши норозилик билдирган эди. Суратни тарқатган Америкадаги ЮПИ агентлиги унга «Ирқий нафрат» деб ном берди. Аслида уни «Эзувчиларга нафрат» деб аташ тўғри бўлур эди.

(ТАСС фотохроникаси).

СОВЕТ КОМСОМОЛЛАРИ ЮГОСЛАВИЯ СОЦИАЛИСТИК ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДА

БЕЛГРАД, 11 июнь. (ТАСС). Югославия ёшлар союзи Марказий Комитетининг таклифига биноан, ВЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзоси Ю. П. Белов бошчилигидаги совет комсомоллари делегацияси Белградга келди.

Меҳмонлар Югославияда 10 кун бўлиб, Югославия ишчи ва қишлоқ ёшларининг меҳнати ҳамда ҳаёти билан танишадилар. Улар Югославия Социалистик Федератив Республикаси Ёшлар союзи Марказий Комитетида ёшларнинг ҳар иккала ташкилоти ўртасида бундан кейинги ҳамкорлик тўғрисида суҳбат ҳам ўтказадилар.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ БИРДАМЛИГИ ТАШКИЛОТИ ДОИМИЙ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ БАЁНОТИ

ҚОҲИРА, 11 июнь. (ТАСС). Америка қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш учун кураш ҳафталиги бошланиши муносабати билан Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги ташкилоти Доимий секретариатининг баёнотида бундай дейилади: Осиё ва Африка халқлари ўз ватанини тўла озод қилиш учун курашаётган корейс халқининг узил-кесил ғалаба қозонишига ишонадилар.

Доимий секретариат ўзининг миллий комитетларини Жанубий Кореяда фашизм режимини ўрнатаётган америка империалистлари ва уларнинг агентларининг ҳаракатларини қоралашга ва корейс халқининг ўз ватанини бирлаштириш учун, озодлик ва тўла мустақиллик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлашга даъват этди.

ИЛОНЛАР ҲУЖУМИ

ТЕҲРОН, 10 июнь. (ТАСС). Муғон чўлига (Эрон Озарбайжони) жуда кўп заҳарли илонлар бостириб кирди. Уларнинг бу ерда пайдо бўлишининг сабаби шу райондаги қурғоқчиликдир. Муғон қишлоқларидаги деҳқонларни хавф ва таҳликада қолдирган илонлар экинзорларни, боғларни ва ҳатто дарёларни тўлдириб юборди.

УМУМАФРИКА КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ ИККИНЧИ КОНГРЕССИ ОЧИЛДИ

БАМАКО, 11 июнь. (ТАСС). Мали Республикасининг пойтахтида Умумафрика касаба союзлари федерациясининг иккинчи конгресси очилди.

Бу федерация 1961 йил ёз фаслида Касабланкада (Марокаш) бўлиб ўтган биринчи конгрессда тузилган эди.

Умумафрика касаба союзлари федерацияси Африкада касаба союз ҳаракатининг бирлиги учун курашмоқда.

Умумафрика касаба союзлари федерацияси иккинчи конгрессининг ишида Африка касаба союзларининг Африкани узил-кесил озод қилиш соҳасидаги бирлиги, роли ва жавобгарлигига тааллуқли масалалар асосий ўринни эгаллайди.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

ИТАЛИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ КУРАШИ

РИМ. Италия муниципал кенгашлари хизматчилари ва коммунал корхона ходимларидан 500.000 кишининг 48 соатли забастовкаси икки кундан буён давом этаётир.

Италиянинг кўпгина шаҳарларида меҳнаткашларнинг намойишлари бўлиб ўтди. Римда бўлиб ўтган 20 минг кишилик митингда мамлакатдаги барча асосий касаба союз оқимларининг вакиллари бўлган нотиқлар нутқ сўзладилар. Муниципал кенгашларнинг хизматчилари ва коммунал корхоналарнинг ходимлари бир ой давомида иккинчи марта забастовка қилмоқдалар. Меҳнаткашлар иш ҳақининг оширилиши ва пенсия таъминотининг яхшиланишини талаб этмоқдалар.

Минетти компаниясининг Пистойя шаҳридаги фабрикасининг ишчилари маъмуриятнинг 40 кишини ишдан бўшатиш ҳақидаги қарорига қарши норозилик биллириб, ўн кундан буён фабрика биносини эгаллаб турибдилар.

АҚШДА ЗАБАСТОВКА ҲАРАКАТИ

ВАШИНГТОН. АҚШ меҳнат министрлигининг маълумотларига қараганда, Қўшма Штатларда апрель ойида 450 забастовка бўлган ва бу забастовкаларда 163 минг киши қатнашган. Ана шу забастовкалар натижасида корхоналарнинг бекор туриб қолиши 1.100 минг кишикунни ташкил этган.

Шу йилнинг дастлабки 4 ойи мобайнида АҚШда бўлиб ўтган 1.115 забастовкада 367 минг иш ташловчи қатнашган. 1963 йилнинг шу даври мобайнида 1.069 забастовка бўлиб, буларда 358 минг киши қатнашган эди.

НИГЕРИЯДА УМУМИЙ ЗАБАСТОВКА

ЛАГОС. Бу ерда Нигерия касаба союзлари ҳаракати бирлашган комитети вакиллари билан ҳукумат вакиллари ўртасида иккинчи учрашув бўлиб ўтди. Бу касаба союзлар бир ҳафтадан кўпроқ вақтдан буён умумий забастовка қилмоқдалар. Музокаралар иш ҳақининг миқдори масаласига доир эди. Касаба союзлар ана шу иш ҳақи миқдорини оширишни талаб қилмоқдалар. Музокаралар яна натижа бермади.

Меҳнат министри Жозеф Жонсон, башарти ишчилар иш ташлашни тўхтатишмаса, иш ташлаган кишиларнинг ҳаммаси ишдан бўшатилган ҳисобланади, деб ишчиларга таҳдид қилди. Касаба союзларнинг вакиллари ана шу ультиматум тарзидаги талабга жавобан ҳеч қандай мажбур қилиш чоралари ҳам касаба союзларни забастовкадан воз кечишга мажбур эта олмайди, дедилар.

Қўшинлар ва полициячилар Нигериянинг йирик шаҳарларидаги асосий объектларнинг ҳаммасини ўз контроли остига олдилар.

(ТАСС).

ОҲАНРАБО КУЙЛАР

Амударёдай жўшиб турган серзавқ қўшиқлар, оҳанрабо рақслар дилларни мафтун этади. Ўзбекистон ССР халқ артисти, шинаванда санъаткор Комилжон Отаниёзов тузган Хоразм ашула ва рақс ансамбли яқинда пойтахтнинг Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида янги программада катта концерт берди. Биринчи қўшиқни ансамбль улуғ Коммунистик партиямизга бағишлади. Унда хонлар замонида эзилган меҳнаткаш халқнинг бизнинг давримизда мукаммал бахтга эришганлиги жонажон партиямизга миннатдорчилик ҳислари билан куйланади.

Навбат янгроқ музика жўр бўлган рақсларга келади. Саҳнага ипакдек майин тўлғаниб раққоса Раъно Жуманиёзова чиқади. У «Хоразмча» ўйинни маҳорат билан ижро этганида залда олқишлар янграйди.

Шуниси қувонарлики, Хоразм ансамблининг ҳар бир концерт номери ўзига хос жозибага эга. Олмахон Ҳайитова саҳнага чиқади. Ҳам рубоб чалувчи, ҳам қўшиқ айтувчи талантли санъаткор Олмахон Огаҳийнинг классик ғазалларини шунчалар завқ билан айтдики, томошабинлар уни саҳнага бир неча бор таклиф қилдилар.

Концерт программаси жуда бой. Айниқса, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Исоқжон Оқилов саҳнага қўйган рақслар қиз-йигитлар тўйидаги кўнгилли кечанинг гулидай саҳнага ярашибди.

Комилжон Отаниёзов — катта санъаткор. У концертда жуда кўп замонавий ва классик қўшиқлар айтди. «Феруз» яна янгидан жаранглади.

Хоразм ансамбли республикамиз санъатининг ажойиб гулдасталаридандир.

Қўшиқларингиз парвоз қилсин, рақсларингиз яна қулоч ёзсин, хоразмлик дўстлар!

Ю. ҲАМДАМОВ.

ДЕПУТАТЛАР КУНИ

Пойтахтдаги Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида Октябрь район меҳнаткашлар депутатлари Совети ижроия комитети «Депутатлар куни»ни ўтказди. Район Советининг депутати 41-мактаб директори Соадат Холиқбоева ўқувчилар ўртасида олиб борилаётган таълим-тарбия ишлари ҳақида гапириб берди. Район милиция бўлимининг ходими А. Волиховский фарзандларимизни коммунистик руҳда тарбиялашда ота-оналар, мактаб коллективи ва жамоатчиликнинг роли бениҳоя катта эканлигини айтди.

Депутатлардан Ҳайри Аминова, Зуҳриддин Раҳимхўжаев ва бошқа ўртоқлар ўз иш тажрибаларини сўзлаб бердилар.

Дам олиш соатингизда

1833 йилда Италия бозорига биринчи марта гугурт келтирилган. Бир қути гугуртнинг нархи бир дукат олтинга тенг бўлган.

* * *

Ойцова (Польша) яқинидаги Нетопежово ғоридан айиқ, оғгиен ва бошқа ҳайвонларнинг суяги ҳамда бундан қарийб 75 минг йил аввал ясалган тош асбобларнинг намуналари топилган.

* * *

Қадимий Ассириянинг шоҳи Ашшурбанипал дунёда энг бой одам бўлган. У эрамизгача бўлган 631 йилда вафот этганда Ниневи хазинасида унинг 5 миллион антик олтини қолган. Агар бу олтинни ҳозирги пул ва баҳоларга чоғиштириб ҳисобласак у 1.566 миллиард долларга тўғри келади.

* * *

Океан остида қанча пароход бор? Америка океанчилари Рехнитцер ва Терринниг ҳисоб-китобига кўра, океан остида 1 миллиондан ортиқроқ пароход бор. Эрамизгача бўлган 1902 йилдан то бизнинг кунларимизгача ҳар йили ўрта ҳисобда 398 пароход ҳалокатга учраган. XIX асрнинг ўрталарида эса ҳар йили 3 мингга яқин пароход ботган. Агар кишилар 2 минг йилдан буён пароходчилик билан шуғулланиб келмоқдалар, деб ҳисоблаганимизда ҳам ҳар йили 500 га яқин пароход ботган. Шундай қилиб денгиз ва океанларнинг тубидаги ҳар 40 квадрат километр майдонга биттадан ботган пароход тўғри келади. Олимларнинг тахминлари бўйича, ботган пароходларнинг сони бундан ҳам кўп бўлса керак.

* * *

Франция миллий статистика институтининг таъкидлашича, телевизор олдида ўтирган кишиларнинг 54 проценти томоша пайтида ухлаган бўлади.

* * *

Ҳиндистонда янги қабул қилинган кўча қоидаларига биноан ҳар бир филга электр чироғи ўрнатилиши ва фил эгаси уни кечқурунлари ёқиб қўйиши керак. Бу қоидага риоя қилмаганлар штраф тўлайди.

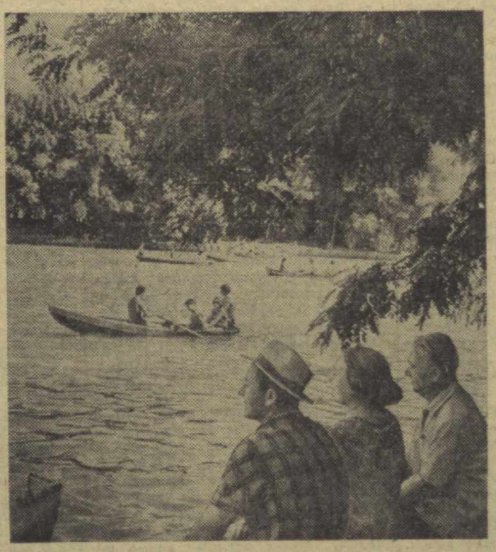

Пойтахтимиздаги «Победа» истироҳат боғи меҳнаткашларнинг оммавий дам оладиган жойига айланди. Бу ерда дам олиш учун ҳамма шароит яратилган. Чўмилиш пляжлари, кема станциялари, овқат тайёрлаш учун махсус ошхоналар, ҳамма-ҳаммаси бор. Айниқса соя-салқин хиёбонларни айтмайсизми?! СУРАТДА: истироҳат боғида дам олиш пайти.

Р. ШАМСИДДИНОВ фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» ҲАМОН ОЛҒА ИНТИЛМОҚДА

«Пахтакор»нинг кейинги ўйинлари ўн минглаб футбол ишқибозларини ниҳоятда мамнун қилмоқда. Ашхободда «Строитель» командаси билан бўлган ўйинда тошкентлик футболчилар бир дақиқа ҳам ҳужумни тўхтатмадилар. Меҳмонларнинг «Строитель» дарвозасига киритган олти тўпига майдон эгалари битта тўп билан жавоб қайтара олдилар. Шундай қилиб, «Пахтакор» 10 ўйиндан 15 очко тўплаб, пешқадамликни мустаҳкамлаб олди. Команда ўзидан кейинги келаётган «Авангард» (Харьков), «Локомотив» (Челябинск) ҳамда «Жальгирис» (Вильнюс) командаларини 3 очко орқада қолдириб кетди. «Пахтакор»нинг тўплар нисбати ҳам бошқа командаларга қараганда анча яхши.

Командаларнинг 13 июнга нисбатан турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

КОМАНДАЛАР	Ўйин	Тўплар	Очко
«Пахтакор»	10	24-8	15
«Авангард»	9	11-6	12
«Локомотив»	10	13-9	12
«Жальгирис»	10	12-11	12
«Заря»	10	8- 4	11
АСК	10	9- 9	11
«Черноморец»	10	9-10	11
«Даугава»	10	9- 7	10
«Кубань»	10	7- 8	9
«Динамо»	9	8-10	8
«Строитель»	11	8-17	7
«Волга»	10	10-17	6
«Энергетик»	11	5-17	6

ШАХМАТ ОЛАМИДА НИМА ГАП?

Ўтган йили ўтказилган Ботвинник — Петросян матчи жаҳон чемпионатининг йигирма бешинчиси бўлган эди. 1948 йилгача яъни Ботвинникка қадар ким билан ўйнаш масаласини жаҳон чемпионларининг ўзлари ҳал қилардилар. Матчга розилик билдиришдан илгари даъвогардан минг-минглаб доллар гонорар тўлашни талаб этардилар. Ўйини зўр-у, ҳамёни «касал»роқлар чемпионликнинг ёнверига ҳам келолмаганлар. Энди, бу номақбул системага чек қўйилганига 15 йилдан ортди. Халқаро шахмат федерацияси (ФИДЕ) тасдиқлаган қоидаларга асосан жаҳон чемпиони билан учрашиш ҳуқуқини олиш учун зўрлик даъво қилиш, доллар кўрсатиш йўли билан эмас, балки саралаш мусобақалари тутган қатор «ғалвиру элак»лардан ўтиб кетмаслик билангина эришиш мумкин. Жаҳон чемпионига навбатдаги 26 матчни ўтказиш учун мамлакатлар биринчилиги, сўнгра уларнинг ғолиблари иштирокида 10 та зона турнири бўлиб ўтди. Ана шу зоналарда ғолиб чиққан 24 шахматчи ҳозир Голландияда давом этаётган зоналараро турнирда биринчи олти ўрин учун беллашмоқдалар. Қатнашчиларнинг ўн олтитаси гроссмейстер ва саккизтаси халқаро ва миллий мастерлардир. Аммо, ҳолва деган билан оғиз чучиматанидек, унвони бир хилларнинг кучи ҳам бир хил, деб фараз қилиш ярамайди. Болгариялик гроссмейстер Трингов билан югославиялик Ивков ёки австралиялик мастер Бергер билан ГФРлик мастер Дарга ўртасида ер билан осмонча фарқ бор. Шу сабабга кўра, қатнашчилар уч группага яъни биринчи олтилик учун қурби етмайдиганлар, зўр гроссмейстерларнинг баъзан «чалиб қўйиб» очкосини кўпайтиролмайдиган ҳамда ҳақиқий зўрлар группасига ажраб қолишди. Охирги группада беш совет гроссмейстери, АҚШлик гроссмейстер С. Решевский, даниялик гроссмейстер Б. Ларсен, югославиялик гроссмейстер Б. Ивковнинг мустаҳкам ўрин олганликлари қонуний бир ҳолдир. Агар ФИДЕ қоидалари сал ўзгарганда эди, 24 қатнашчининг камида учдан икки қисми Совет вакиллари бўлиши турган гап бўларди. 1959 йилги жаҳон чемпионлигига даъвогарлар турнирида ва йирик халқаро мусобақада, сўнгра бундан аввалги зоналараро турнирда ажойиб ютуқларни қўлга киритган америкалик ёш гроссмейстер Роберт Фишернинг ҳозирги мусобақада иштирок этмаётганлиги ҳақида жуда кўп фикрлар айтилмоқда-ю, лекин асосий сабаби очиқ-ойдин эмас. Комментаторларнинг бири мукофотнинг озлигидан деса, иккинчиси — даъвогарлар турнирига чиқишга унчалик кўзи етмаганидан дейди. Агар Ботвинникдек обрўли шахматчининг айтганлари эътиборга олинадиган бўлса, Роберт Фишернинг биринчи олтиликка кириши муқаррар эканлигига шак-шубҳа қолмайди. АҚШнинг охирги биринчилигида барча партияларни (ҳозирги зоналараро турнирда бирор партияни ҳам ютқазмай, пешқадамлар сафида бораётган С. Решевскийни ҳам) ютиб олтинчи марта чемпионликни олган Фишер эндигина 21 ёшга кирганлигига қарамай, жаҳоннинг зўр шахматчиларидан бири даражасига кўтарилган камдан-кам учрайдиган талант эгаси эканлигини инкор этиш ярамайди.

Голландиядаги зоналараро турнир бошланганига уч ҳафтадан ошди. Қатнашчилар ўртасида ўтказилган сунъий чек ташлаш натижасида ҳар бир мамлакат вакиллари дастлабки турлардаёқ ўзаро учрашиб чиқдилар. В. Смислов, М. Таль, Д. Бронштейн, Б. Спасский, Л. Штейн каби биринчи даражали шахматчилар ўзаро учрашганда натижа нима бўлиши ҳаммага аён: шу тўрт учрашувда ҳар бир совет вакили 1.5-2 тадан очкони бой берди. Шундан фойдаланган бошқа айрим қатнашчиларга совет вакилларидан вақтинча ўзиб кетиш имконияти туғилди. Совет шахматчилари турнир жадвалида кетма-кет жойлашишган. Кимки уларнинг бири билан учрашса, қолганлари бирин-кетин келаверади, яъни «қордан қутилган ёмғирга дучор» бўлади. Беш кишидан иборат бу группани «тегирмон» деб аташмоқда. Ҳақиқатан ҳам бу «тегирмон» новига тушганларнинг бутун чиқаётгани кам бўляпти.

Мусобақанинг учдан икки қисмидан кейин барча совет вакиллари ҳам даниялик Ларсен, америкалик Решевский, югославиялик Ивков билан бирга жадвалнинг олдинги қисмига ўтиб олишди. Агар Ларсен, Решевский ва Ивковларнинг ҳали совет шахматчилари билан учрашмаганликларини ҳисобга оладиган бўлсак, уларга аталган «насибалар»ни ҳам олдиндан тарозига солиб кўришимиз ва ўз вакилларимиз имкониятларини тўғри чамалаб, олдинги ўринлар шуларники бўлишига ҳаққоний ишонч ҳосил қилишимиз мумкин.

Хуллас, куч жиҳатидан беш вакилимиз ҳам биринчи олтиликка киради. Лекин даъвогарлар турнирида улардан учтасини қатнашиши ва иккита вакилимиз бошқа давлат шахматчилари билан алмаштирилиши қонунлаштириб қўйилган. Демак, ҳар бир совет шахматчиси бошқа мамлакат вакилларидан ўзиб кетишдан ташқари ўз дўстларидан иккитасини ортда қолдириш вазифасини адо этиш устида ҳам бош қотириши лозим. Бу учликда ким қолиши масаласи кўпчиликка жумбоқ. Буни мусобақанинг кейинги турлари кўрсатади. Янаги йил ўтказиладиган турнирда ушбу мусобақанинг олти ғолибидан ташқари собиқ жаҳон чемпиони М. Ботвинник ва ўтган галги даъвогарлар турнирида иккинчи ўринни эгаллаган гроссмейстер Пауль Керес ҳам иштирок этади. Булар чорак финал, ярим финал, финал системаси бўйича ягона ғолиблик учун курашадилар. Ана шу мусобақа ғолиби 1966 йилда жаҳон чемпиони Т. Петросян «белбоғи»ни ушлаш имкониятига мушарраф бўлади.

М. МУҲИДДИНОВ.

Ўзбекистон шахмат федерациясининг раиси, СССР спорт мастери.

ТИНГЛАНГ ТОМОША ҚИЛИНГ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Уйлаб топ** (кичкинтойлар учун), 17.35 — **Телевизион янгиликлар,** 17.50 — **Чет эл кинохроникаси,** 18.00 — **Реклама ва эълонлар,** 18.05 — **Мартин скрипкачи** (телепостановка премьераси), 18.55— **«Катта фитиль».** 20.05 — **Кичик эстрада концерти.**

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион миниатюралар,** 21.10 — **Телевизион янгиликлар, 21.25 — Совет Ўзбекистони киножурнали,** 21.35—Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан. **Собир Абдулла қўшиқлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/VI да премьера **Пан Воевода** (4 пардали опера), 14/VI да кундуз **Оққуш кўли,** кечқурун премьера **Пан Воевода.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 14/VI да **Зуҳранинг мантублари.**

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА — 13, 14/VI кеч соат 9 да Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.** Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Калоян — «ВАТАН» (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9-45 минутда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Тақдир ноғоралари — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да).

Туманда отилган ўқ — «МИР», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1 ва 2-залда), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 5 ва кеч 9 да), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Всевед бобонинг уч тилла сочи — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 1, 3, кеч 7 ва 10-40 минутда.

«Ошиқлар» ва «Пичоқлар» — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 9-45 минутда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Бедарак кетган — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда кундуз соат 12 ва 4 да).

Синдбоднинг еттинчи саёҳати — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Эрта ҳамиша мавжуд — «ВОСТОК» (кеч соат 9 ярим ва 10-45 минутда).

Махфий миссия — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 ва кеч 10 да).

Соат ярим кечада тўхтаб қолди — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 8 да).

Отасини қидирган қизча — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Йўқолган фотография — «ЧАЙКА» эрталаб соат 10 да).

ТОШКЕНТДАГИ МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРНИНГ ЁЗГИ БИНОСИДА

20 июндан

ОГАҲИЙ НОМЛИ

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ БОШЛАНАДИ

РЕПЕРТУАР

Еҳгин Мирза асари,
И. Ҳамроев музикаси

БИР ҒУНЧА ОЧИЛГУНЧА

3 парда, 6 кўринишли музикали драма.

Аҳмад Бобожон, М. Муҳамедовлар асари,
С. Ҳайитбоев, К. Отаниёзовлар музикаси

СЎНГГИ ХОН

(Хоразм ҳаётидан)
3 парда, 6 кўринишли музикали драма.

Г. Абдумўминов асари,
М. Ҳаким таржимаси

ШИКОЯТГА ЎРИН ЙЎҚ

3 пардали драматик повесть.

Ю. Юсупов, С. Самандаровлар асари,
А. Отажонов, Р. Оллобергановлар музикаси

ОШИҚ ҒАРИБ ВА ШОҲСАНАМ

3 парда, 6 кўринишли музикали драма.

Улмас Умарбеков асари

БЎРОНЛИ ЙИЛЛАР

3 парда, 6 кўринишли музикали драма.

2 бўлимдан иборат

КОНЦЕРТ

Театр бош режиссёри — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Зуҳур Қобилов.**

Спектакллар кеч соат 9 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар Муқимий номли театрнинг қишки биноси кассасида қабул қилинади. Телефон 4-30-01.

Билетлар сотилмоқда (қишки бинода кундуз соат 12 дан, ёзги бинода соат 5 дан).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05665. ИНДЕКС — 64543. № Б — 136.